

Kanske
julstress
ändå är okej?
Sidan 19

Kyrkan har
julöppet också
i skärgården
Sidan 4

Där steget är
kort mellan
liv och död
Sidan 6

Hon kommer
till julkyrkan
före alla andra
Sista sidan

KP

51-52

KYRKPRESSEN

ONSDAG 19 DECEMBER. NR 51-52/2018

Kom glad och hjärtevarm

Info om julens gudstjänster och program hittar du på sidorna 13-17

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Störst är gåvan att få ge vidare

KLAPPARNA öppnas. De ivrigaste och minsta har redan hunnit börja. I det skedet av julaftonen nås den abso-luta kulmen för alla ivrigt väntande små och stora barn. För givaren bju-der ögonblicket på en sällsam, om än nervös, njutning. Med åren blir det ofta större att tyst ta in mottagarnas glädje och re-aktioner på gåvorna än att öppna de egna klap-parna. Bibeln stavar det salighet. Det är saligare att ge än att få. Det finns en hemlighet inbyggd i givandet. Den och vad den gör med oss är upp-täckt och uttalad i kristendomen, men också i an-dra religioner. I islam är givandet en av grundpe-larna i tron i *zakat*, allmosan till de fattiga.

Att ge fostrar oss och får oss att växa. Att av-stå från något för att kunna ge till någon annan avväpnar vår girighet, snålhet och cynism. Att ge är att bidra till ett kretslopp av godhet, som vi själva är beroende av – om inte nu, så kanske senare i livet.

DÄRFÖR ingår kollekten som ett moment i guds-tjänsten. Tyvärr blir den ofta en förbisedd histo-ria. Den är den där betalpsalmen när de flesta av oss inser att vi inte har några kontanter med den här gången heller.

Det är okej. Kollekten är mest av allt en påmin-nelse om givandets viktiga koppling till kristen-livet, till mänsklig samvaro överhuvudtaget. Det finns många andra tillfällen att ge till goda än-damål, och många goda organisationer som har gjort det enkelt för oss att ge och veta att gåvan används väl. En etisk och välförvaltd organisa-tion för mission, internationell diakoni eller an-nat bistånd, har insikter i behov på lång sikt. Där-för är det stort av givaren att också kunna ge ge-nerellt och troget.

Generositeten har sökt sig nya vägar. I en tid när många själva är mätta på saker, men har plats för fler i firandet, öppnar allt fler sina hem för att bjuda in andra i julvärmen. Att ordna julfest hemma för alla som vill komma är ett steg tillba-ka till storfamiljen och släkt-gemenskapen som numera är ganska sällsynt. Gästfri-het är en gåva som boome-rangar omedelbart i form av delad glädje.

GIVANDETS mysterium fordrar ödmjukhet, också när blick-arna vänds tillbaka till jul-kappsundan. Å ena sidan är det naturligtvis materi-ellt och konkret. Å andra si-dan är det mer än så, för det handlar om all den omsorg och kärlek som stuvas in i ett paket med glittrigt omslagspapper och stor rosett. Därför är priset i euro oväsentligt, eller om paketet inne-håller en kusinträff med burkärtsoppa i en stu-dentlya en sketen tisdag i februari.

Det är saligare att ge än att få. Det vi ger är oss själva, på samma sätt som han som kommer till oss gav sig själv till oss. Tid. Glädje. Kärlek. Guld, rökelse och myrra. God jul och ett gott nytt år!

May Wikström är chefredaktör för Kyrkpressen.

PROFILEN: METROPOLIT ELIA

”Visst är julklappar härliga. De är ett tecken på kärlek och en del av julen, men måste det bli så mycket?”

Firar jul i enkelhet

Under julen vistas ortodoxa biskopen Elia på den plats på jorden som han älskar: en röd, gammal bondgård i Harrström. Just nu råder fastetid i det ortodoxa kyrko-året, men då julen börjar den 25 december firar metro-polit Elia med fokus på Jesu födelse.

TEXT OCH FOTO: JOHANNA HÄGGBLOM

Då metropolit Elia vigdes till biskop och samtidigt till munk i den ortodoxa kyrkan lämnade han sitt gamla namn bakom sig och fick ett nytt.

– Det nya namnet man får som munk symboliserar att man har dött från vär-liden och från sitt gamla liv. De svarta kläderna som munkarna bär symbo-liserar samma sak, berättar han.

Han är född och uppvuxen i Kajana, har bott åtta år i Sverige, arbetat många år som klasslärare och studerat teologi både i Finland och i USA. Före biskops-vigningen arbetade han som präst och kyrkoherde i Vasa ortodoxa försam-ling i åtta år.

Troende blev han först som vuxen, även om familjen under hans barndom gick i ortodoxa kyrkan vid de större högtiderna.

– Då Gud blev aktuell i mitt liv var det till den ortodoxa kyrkan jag sökte mig eftersom det var inom den min familj hade sina rötter, säger han och betonar samtidigt att han är väldigt ekumenisk.

Fastar under advent

Medan juldekorationerna lyser i många fönster i grannskapet är Elias hus på-fallande fritt från elljustakar och ljuss-lingor. I den ortodoxa traditionen börjar julen den 25 december och den som vill följa kyrkoåret tar inte ut den i förskott. Just nu pågår istället en fasteperiod.

– Under fastan äter man inte kött –

men ätandet är bara en del av fastan. Egentligen handlar det mer om att var-va ner och avstå från oväsentligheter. Man kan till exempel fasta från tv-tit-tande eller facebook och samtidigt fo-kusera mer på att läsa, be eller hjäl-pa någon.

Metropolit Elia deltar i fastan, men poängterar att deltagandet är frivilligt och att kyrkan inte kontrollerar vad medlemmarna gör.

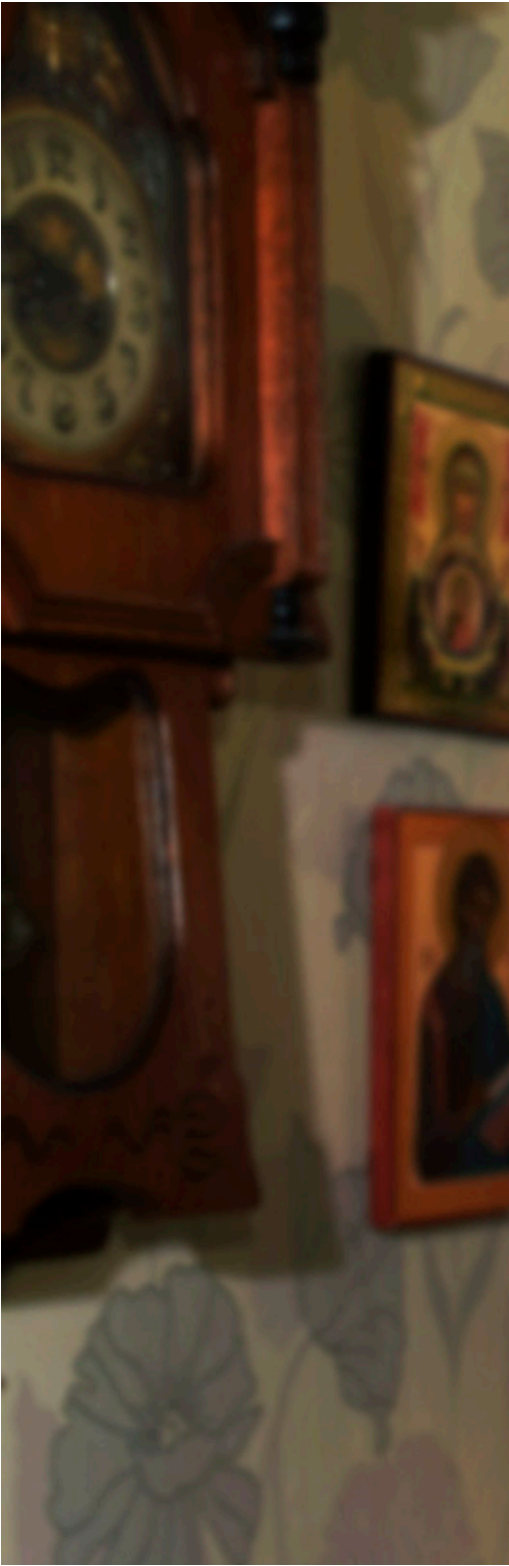
Det samma gäller julfirandets for-mer. Eftersom de flesta ortodoxa i Fin-land enligt statistiken gifter sig med nå-gon från ett annat samfund blandas se-der och traditioner i familjerna.

Flera gånger under intervjun åter-kommer Elia till ord som frivillighet och valfrihet.

– Vi tror inte på arvsynden. Visst, al-la syndar, men vår vilja är fri. Med det följer både en lätthet och ett större an-svar, säger han.

Han tycker egentligen inte om att jämföra olika samfund eftersom jäm-förandet ofta slutar i att några anses bättre och andra sämre, men listar ändå några drag som är särskilt utmärkande för den ortodoxa kyrkan:

– Vi betonar uppståndelsen och gläd-jen och har en mycket positiv männis-kosyn. Vi godkänner människor som de är, samtidigt som bikten är väldigt viktig och utgör ett av kyrkans sju sa-krament.

Mål: bli en kanal för Guds kärlek

Som grund för den positiva männis-kosynen ligger läran om att männis-kan är skapad till Guds avbild. Från att vara en avbild kan hon växa till likhet med Gud. Den här processen kallas gu-domliggörelse och är egentligen målet för varje människa.

– Det handlar inte om att upphöja sig själv, utan istället om att lämna sig själv för att helt och hållet bli en ka-nal för Gud så att hans kärlek kan nå ut till andra genom mig, förklarar Elia.

En följd av den positiva människo-synen är att en kristen aldrig kan va-ra rasist.

– De nazistiska demonstrationerna som vi nyligen har sett i Helsingfors är förskräckliga. Vi kan inte accepte-

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör May Wikström tfn 040 153 0313 may.wikstrom@kyrkpressen.fi	tfn 040 831 3599 Redaktörer e-post: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi Ulrika Hansson tfn 040 831 6322 Christa Mickelsson (tjänstledig) Johan Sandberg (Österbotten) tfn 040 831 3599 Nicklas Storbjörk tfn 040 831 6545 Sofia Torvalds tfn 040 831 6748	Emelie Wikblad tfn 040 831 6836 Webbredaktör: webbred@kyrkpressen.fi Layout: Malin Aho tfn 040 831 6902
Redaktionen i Helsingfors Sandvikskajen 13 00180 Helsingfors tfn (09) 612 615 49/ 040 831 6545 redaktionen@kyrkpressen.fi		Utgivare: Fontana Media Ab Bank: Danske Bank IBAN: FI34 80001301158540 BIC: DABAFIHH
Redaktionen i Österbotten Normalmogatan 21 A, 68600 Jakobstad		Paradbild: Nicklas Storbjörk Tryck: Botnia Print, Karleby

ADRESSREGISTER

Därför får du Kp som adresserad post

Kyrkpressen adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlem-mar. Adressuppgifterna används enbart för att skicka ut tidningen. Hanteringen av registret sker i enlighet med den europeiska dataskyddsförordningen (GDPR).

Kyrkpressen sänds till alla hem i församling-ar som prenumererar på den till sina medlems-hushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha Kp.

Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen.

KYRKPRESSEN ANNONS

Annonseredaktör: Erika Rönngård tfn 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi Annonspriser: Färg 2,05 €/spmm Svart-vit 1,65 €/spmm + Moms 24% Radannonser: 4,50 €/rad inkl. moms. Familjeannonser: 1 €/spmm inkl. moms. Lämna in din annons på kyrkpres-sen.fi helt utan extra kostnad. För familje- och radannonser per	telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift. Annonss-deadline torsdagar klockan 12 veckan före utgivning. Annonsförsäljning: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi Ludvig Andersson, tfn 044 050 3020, Jonny Åstrand, tfn (06) 347 0608, eller 0500 924 528, Prenumerationspriser: Finland & Norden 65 €. Utlandet 84 € ISSN 0356-1275
---	---

ra dem och alla kristna borde reagera!
Inom ortodoxa kyrkan talar man inte om helgon, utan istället om heliga.
– En vanlig missuppfattning är att vi tillber de heliga. Det stämmer inte, utan vi ber om deras förbön. De är hos Gud och kan be för oss inför honom. Samtidigt ser vi dem som förebilder, säger metropolit Elia.
Inte heller lutheraner är främmande för att be om förbön av någon man har förtroende för. Skillnaden ligger i att gränsen mellan de levande och de som har gått till Gud inte är lika skarp för en ortodox kristen som i den lutherska traditionen.
– Det här poängteras också då vi har liturgi. Vi firar tillsammans med alla heliga, konstaterar Elia.

METROPOLIT ELIA
konstaterar att ortodoxa i Finland, liksom finlandssvenskarna, ser samhället ur ett minoritetsperspektiv.
– Vårt land är inte bara till för finskspråkiga lutheraner med blåa ögon. Finland är mer än detta och det är viktigt att poängtera!

Fokus på Kristi födelse
I den ortodoxa kyrkan är påsken med uppståndelsen årets viktigaste högtid, men uppståndelsen förutsätter julen.
För metropolit Elia är väntan en viktig del av förberedelsen inför julen.
– Jag tycker inte om att man konsumerar upp julen redan på förhand, säger han.
Överlag är den starka betoningen på just konsumtion inför jul något som han tar avstånd från.
– Julen är inget man kan köpa! Det viktigaste under julen är att fira Kristi födelse. Sedan följer familj och gemenskap, att satsa på ro och glädje tillsammans. Visst är julklappar härliga. De är ett tecken på kärlek och en del av julen, men måste det bli så mycket? Vi

behöver också tänka på dem som inget har. Jul handlar om att ge, men inte bara julklappar utan också tid, pengar och kärlek överallt där det behövs.
Själv firar Elia jul tillsammans med sina två katter i det gamla huset i Harrström. Han, som inte har några släkter band till Sydösterbotten, vill passa på att framföra en hälsning till byborna:
– Jag känner mig välkommen i Harrström och har blivit väldigt väl emotagen. Tack!
På julafton går han i kyrkan, liksom på juldagen. Juldagens firande består av några godsaker både till metropoliten och till katterna. Mer än så behövs inte.
– Ta det lugnt. Less is more! avslutar han.

METROPOLIT ELIA

BISKOP FÖR ULEÅBORGS STIFT I ORTODOXA KYRKAN SEDAN 2015.
BOR TILL VARDAGS I ULEÅBORG MEN VISTAS SÅ OFTA SOM MÖJLIGT I SITT HUS I HARRSTRÖM, KORSNÄS.

FAVORITIKONEN HETER ”ÖMHETENS GUDSMODER” OCH FÖRESTÄLLER MARIA KIND MOT KIND MED JESUS-BARNET.

Seg konflikt fick Audas-Willman att säga upp sig

SOLF. Ann-Mari Audas-Willman, kyrkoherde i Solf församling, har sagt upp sig. Från den första mars är hon inte längre kyrkoherde i Solf. Hon hann verka i församlingen i nästan åtta år.
– Jag har en längre tid övervägt att söka mig till en lite snävare arbetssektor än vad det innebär att vara kyrkoherde i en enpräst-församling.

Det som avgjorde saken för hennes del var att en seg konflikt i församlingen kulminerade i att arbetarskyddet tog kontakt med Yle för att berätta om sitt missnöje med kyrkoherden.
– Jag har inte vetat om att arbetsklimatet upplevts som problematiskt de senaste åren. Vi har haft en jobbig situation med en underlydande, men vi har gjort

allt som gått för att reda upp det.
De två senaste åren tycker hon att arbetet löpt bra.
– Därför tyckte jag det var väldigt kränkande att bli uppringd av Yle och få höra att man håller på och gör en grej för att det finns kritik mot mig från fastighetspersonalen, som inte längre lyder under församlingen och dess kyrkoherde. Det var inte för det här jag blev präst.
Hon säger att hon under åren som kyrkoherde upplevt mycket skvaller och förtal från en underlydande.
– Det skadar församlingen. Jag lämnar Solf delvis för mig själv och för min

hälsa, men också för att göra vad jag kan för den församling jag är satt att leda.
Finns det något mer du eller domkapitlet kunde ha gjort för att reda ut konflikterna?
– Vi har gjort allt. Arbetslagsutveckling, samtal under ledning av en psykolog. Vi har använt alla me-

toder som stått till buds för att reda ut det här. Jag trodde att det var klart i och med att vi bett varandra om förlåtelse. Man har rätt att tro att man kan lägga saker bakom sig.
Audas-Willman har sökt en tjänst som kaplan i Närpes församling. Vem som får den avgörs sannolikt före årsskiftet.

■ SOFIA TORVALDS

Julkyrkan finns också i skärgården

JUL I SKÄRGÅRDEN. När församlingen ordnar program i skärgården kommer folk. Janette Lagerroos är församlingspastor i Hitis kapell-församling och firar jul i skärgården. – När jag stiger ut ur bilen på färjan andas jag djupt – det är salt i luften.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

Vinter i skärgården betyder stormar, mörker och isolation. På sommaren höll Hitisprästen **Janette Lagerroos** andakter på Vänö, Biskopsö och Örö – på vintern färdas hon bara dit hon kommer lätt med färja.

Det innebär Högsåra och Hitis-Rosala. Vädret påverkar inte bara henne utan också församlingsborna. I år har hon en konfirmand från en av öarna utan färjeförbindelse.

– Konfirmanden kunde inte komma på en av våra konfirmandträffar i Kasnäs, det blåste för mycket. Vädret är en realitet som skärgårdsborna måste ta i beaktande.

Men som skärgårdspräst märker hon också att när församlingen gör sig besväret att ordna program så kommer det folk. Enorma mängder faktiskt – i förhållande till hur många som bor på orten.

– Vackraste julsångerna i vikingacentret i Rosala lockade 60 personer! Men då hade vi prickat i sångerna så att de sammanföll med det lokala evenemanget Julrundan.

Varit präst i ett halvår

Janette Lagerroos är uppvuxen i Nagu och van färjpassagerare. Det tar en halv timme att ta sig till Hitis-Rosala och hon är inte orolig ens om det blåser upp ordentligt.

– Det är en stor färja och jag litar på befälhavarna. Jag blir aldrig sjösjuk – och jag har ju åkt färja hela livet!

I skärgården har hon märkt att prästkragen öppnar dörrar för henne. Hon blev prästvigd i maj, så känslan är fortfarande ny och lite förvånande.

– Kragen ger mig lite extra pondus och trovärdighet. Det är inte bara jag som kommer, jag representerar något större. Kragen öppnar diskussioner. Jag är positiv och intresserad av människor, och jag tar inte åt mig om någon säger att hen lämnat kyrkan. Jag säger: Okej, men varför det, berätta, jag är intresserad!

Hon vill inte ifrågasätta folks tro.

– Man ska uppmuntra den i stället. Sist och slutligen kryper det ofta fram att människor egentligen är ganska troende, de bara inte tycker det själva. Jag har varit där själv. För fem-tio år sedan var jag hos läkaren och vi pratade om ditt och datt, och så frågade hon: Är du religiös? Nä, sa jag. Jag skulle aldrig använda det ordet. För mig är en religiös person någon som är skenhelig och högkyrklig, någon som blir högröd i ansiktet om du svär i dens närvaro. Det ordet betyder något helt annat för mig än att vara troende.

Det ordnar sig

För församlingsanställda är december årets stressigaste månad. Hela höstens verksamhet ska avslutas – ofta med extra program i någon form.

– Vid första advent sjunger vi *Hosian-na* sjuttioelva gånger och efter det är det *Härlig är jorden* för hela slanten. Och samtidigt tänker många församlingsanställda att det bara är advent, julen börjar ju *egentligen* först på juldagen.

Dessutom ska allt det vanliga församlingsslivet skötas: gudstjänster och förrättningar.

– Människor dör och ska jordfästas också i jultider. Och så ska det vara kyrkorådsmöte för budgeten ska vara avklubbad innan året tar slut. Jag är glad att jag inte jobbar i en stadsförsamling, för där är det ännu mer bråttom.

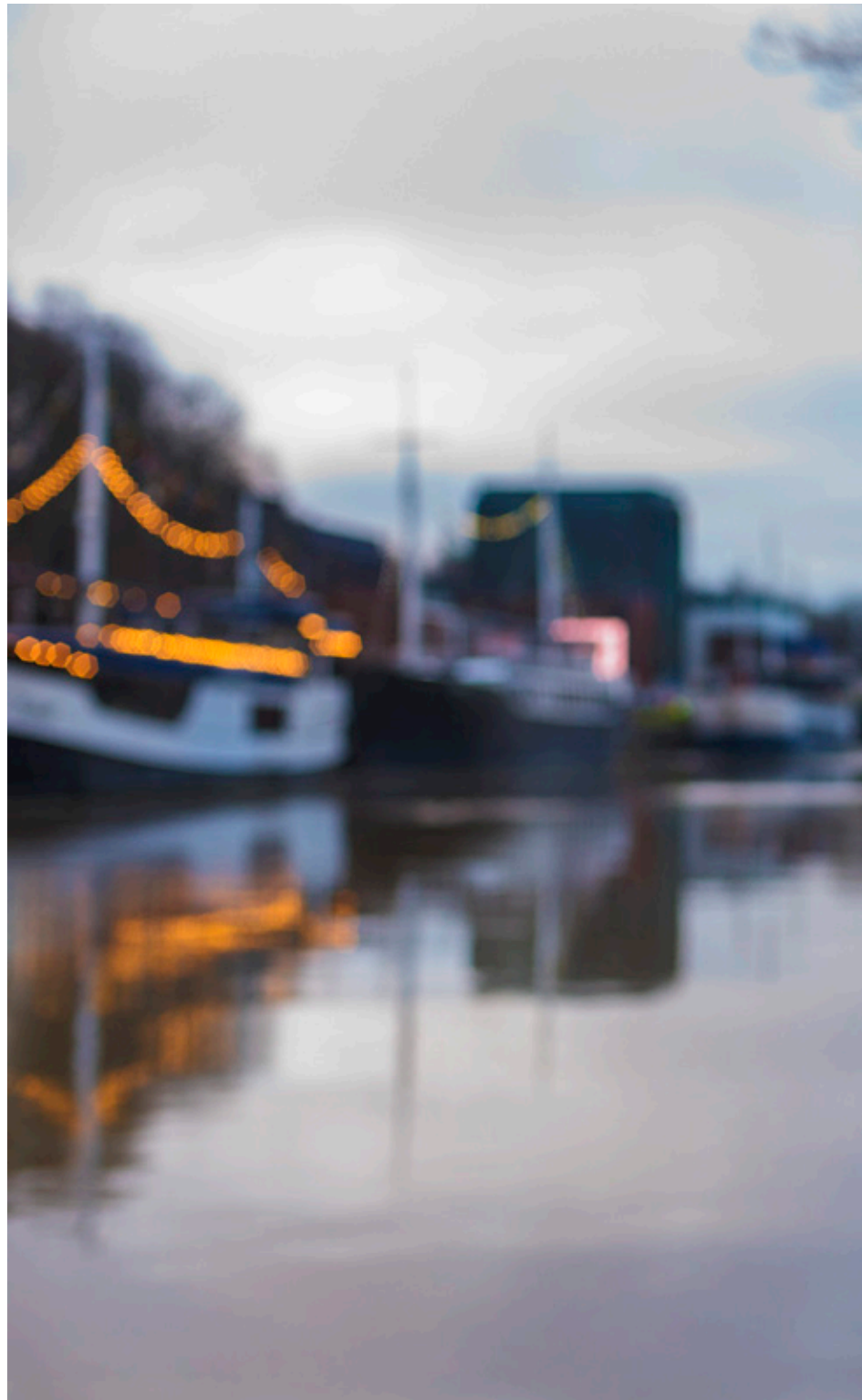
Ibland stressar hon och oroar sig för att inte hinna med allt.

– Men jag har också hunnit märka att det mesta ordnar sig. Vid första advent var vi på äventyrsresa med en grupp med barn från Hitis. Vi åkte till Åbo, jag fixade mellanmål, och på lördag kväll kunde jag konstatera att jag inte hunnit skriva predikan och att jag lovat baka jultårter till kyrkkaffet följande dag. Men på söndag morgon bakade jag jultårter, och mellan varven blev också min predikan nedtecknad. Jag har allt mer börjar luta mig tillbaka i en salig bekymmerslöshet och lita på att allt ordnar sig.

JANETTE LAGERROOS är en skärgårdsmänniska. Vid årsskiftet byter hon Hitis mot Houtskär.

Sist och slutligen kryper det ofta fram att människor egentligen är ganska troende, de bara inte tycker det själva.

Janette Lagerroos

Döden närmare i skärgården

Bilfärderna och färjresorna blir en andningspaus i arbetet. Ofta tänker hon att hon ska jobba på färjan, men i praktiken tittar hon ut genom fönstret eller spelar Tetris.

Hon prioriterar människomöten, särskilt förrättningssamtal.

– Om människor tar emot mig åker jag gärna hem till dem. Ibland har jag suttit i många timmar hemma hos någon och pratat. Jag vill åtminstone låtsas att jag har hur mycket tid som helst för dem som behöver tala med mig.

För henne är det jätteviktigt att kyrkan går ut och möter sina medlemmar.

– Kommer de inte till kyrkan på söndag måste man gå ut och möta dem. Vid förrättningssamtal är människor upplagda för att prata om tro och liv och ex-

LÄGERGÅRD JUBILEUM

Pörkenäs-Sällskapet firade 60 år

Under självständighetsdagen den 6 december fanns det dubbel orsak att fira på Pörkenäs lägergård. På dagen 60 år tidigare, det vill säga år 1958, hade Pörke-

näs-Sällskapet grundats. Under festen delgav **Bertel Widjeskog** en historisk tillbakablick där han kort redogjorde för åren som gått. Efter att Sällskapet hade grundats dröjde det inte längre än en månad innan lägergården, som fram tills dess fungerat som barnsanatorium, bytte ägare.

De första lägren hölls i juni följande sommar.

Under festen mottog Sällskapet, representerat av nuvarande ordföranden **Gun-Maj Näse**, en mängd gåvor och donationer.

Tillställningens höjdpunkt för många blev nog sånggruppen Kairos återförening. Trots en närmare

20-årig paus visade gruppen att både stämmor och gamla takter sitter i.

SÅNGGRUPPEN KAIROS med Stefan Myrskog, Åsa Hästbacka-Barkar, Pia Kummel-Myrskog, Yvonne Löf, Olav Löf och Mats Löf bjöd på skönsång.

FOTO: NICKLAS STORBJÖRK

istentiella frågor. Om jag lyckas i den situationen kan det hända att de kommer till kyrkan för att vara med om tacksägelsen i gudstjänsten och sedan tänker att de kunde komma en annan gång. Grundarbetet för att bjuda in folk till gudstjänsten görs ansikte mot ansikte. Folk i skärgården är pragmatiska, säger hon. Döden är inte så främmande för dem som för stadsbor.

- På landet går det inte att fjärmās från insikten att man måste ta livet av

”Jag tar inte åt mig om någon säger att hen lämnat kyrkan. Jag säger: Okej, men varför det, berätta, jag är intresserad.”
Janette Lagerroos

ett djur innan man kan äta upp det. Det återspeglas i tankarna kring liv och död. Jag minns från min tid som kyrkvaktmästare att döden var mer traumatisk ju längre man stod från den, ju mindre man sett av hur sjukdom tar på en människa.

Byter skärgård

Vid årsskiftet byter Janette Lagerroos skärgård. Hon har trivts bra i Hitis, men när domkapitlet frågade om hon ville ta över en kaplanstjänst i Houtskär tackade hon ja. Hon bor i Nagu och på grund av de långa arbetsresorna har hon haft en övernattningsslägenhet i Dalsbruk. Hon ser fram emot den nya tjänsten i Houtskär, för då slipper hon veckopendla och kan bo hemma.

- Houtskär är ett litet skärgårdssamhälle med ett dagis, en skola och ett äldre

ringshem. Där är också församlingen en viktig aktör.

- Det känns helt rätt att fortsätta som skärgårdspräst.
- Mentaliteten i skärgården känns rätt för mig. Det är inga krusiduller, det är inte stelt. Jag känner mig instängd i inlandet. När jag stiger ur bilen på färjan andas jag djupt, för det är salt i luften.
- Julafton firar Janette Lagerroos med julmusik och bön i Hitis kyrka. Sedan övernattar hon i lägenheten i Dalsbruk. På juldagen går en båtskjuts från Kasnäs till Hitis, via Högsåra och Holma. Juldagens gudstjänst börjar i Hitis kyrka klockan tio.
- Det är okej för mig att fira jul så här, på språng. Jag har ju jobbat som kyrkvaktmästare i många år och är van att jobba på julen.

BISKOPENS JULHÄLSNING

En Gud att lita på

DEM KAN VI LITA PÅ? Den frågan ställs vi allt oftare inför idag när vi försöker skilja på vad som är tillförlitliga nyheter och vad som är medveten förvrängning av fakta.

Evangeliet är ett gott budskap. Kan vi lita på det? Kan vi till exempel lita på det som ängeln förkunnar för herdarna, nämligen att det barn som har fötts i Betlehem är Messias, den hjälpare som Gud har lovat sända?

Att vi inte kan lita på Herodes är i varje fall uppenbart. Herodes ber de vise männen ta reda på var det nyfödda kungabarnet finns, så att också han kan ge det sin hyllning. Herodes är urtypen för en korrupt härskare: de tragiska händelserna i Betlehem visar att han är beredd att göra vad som helst för att försvara sin makt-position och tysta all opposition. Liknande diktatoriska fasoner utövas tyvärr av många staters ledare ännu idag. Deras handlingar visar att deras ord inte är att lita på.

Det här är det sanningskriterium som Jesus och de första kristna pekar på: att ord och handling överensstämmer med varandra. Jesus kritiserar dem som bara rabblar tomma ord i sina långa böner och dem som vill visa sin fromhet genom att ställa sig i gathörnen för att be i allas åsyn.

JULEN HANDLAR i grunden om Guds trovärdighet. Budskapet om att Gud älskar mänskligheten skulle enbart vara vackra men tomma ord, om inte Guds kärlek blivit kött och blod i en människa. Jesus visar oss vad Guds kärlek i praktiken handlar om: fattiga blir hjälpta, modfällda får nytt hopp, och skuldtyngda får höra befrielsens ord.

När vi önskar varandra god jul uttrycker vi förhoppningen om att jultiden skall präglas av delaktighet, vänskap och kärlek. Vi kan göra julen god för varandra genom uppmuntrande julhälsningar, besök och konkreta hjälpsamma handlingar. Den goda julstämningen föds när vi gör gott mot varandra utan beräkning och själviska baktankar.

I kärnan av julens budskap finns Guds försäkran om närhet och omsorg. Gud vill inte stanna på avstånd i en avlägsen himmel, utan kommer till oss som ett sårbart nyfött barn. Julen är motsägelsernas högtid: ljus bryter fram i mörkret, fred förkunnas i en trasig värld. Det stora blir smått, och det som förefaller litet och svagt visar sig besitta en styrka som kan besegra både ondska, hopplöshet och död.

BORGÅ STIFTS MEDLEMMAR och hela Svenskfinland tillönskas en god och hoppfull jul!

Björn Vikström, biskop i Borgå

FILM BIDRAG

Kyrkan stöder Härös film med 20 000 euro

Manusförfattare och regissör **Klaus Härös** film *Livet efter döden* får Kyrkans mediastiftelses största produktionsstöd, 20 000 euro, hösten 2018.

Livet efter döden är en berättelse om en finlands-svensk familjs överlevnad och omdaning efter moderns död. I veckorna mellan död och begravning blir de kvarlevande kvar i ett vacuum

där de inte kan fly utan måste fäktas. Det som borde vara en tid av sorg och samhörighet blir en tid där det mest småsinta och futtiga får himlastor-mande proportioner. Livet efter döden är en självbiografisk berättelse

i finlandssvensk miljö, en varm tragikomedi med hög igenkänningsfaktor. Luterilaisen Kulttuurin Säätiös tv-dokumentär *Franciscus ja minä – Jumalan köyhän tarina* (Franciscus och jag – historien om Guds fattige) beviljades 12 000 euro i produktionsstöd.

Vill du vara med och göra Österbotten livskraftigt?

STÖD SVENSKSPRÅKIG HÖGSKOLEVERKSAMHET

 Högskolestiftelsen
I ÖSTERBOTTEN

Donationer och testamenten: Kontakta tf VD Kjell Blomqvist, tel. 050 5575 180, Vasasespl. 16, Vasa
www.hogskolestiftelsen.fi Tillstånd för penninginsamling RA/2018/1137

SJUKHUSSJÄLAVÅRD. Catarina Englund suckar tungt när hon stänger dörren bakom sig i sjukhuskorridoren. Hon har nyss avslutat ett samtal med en patient.

– Det var ett samtal som kröp innanför skinnet, säger hon.

Själavårdarna rör sig vant i sjukhusets korridorer

TEXT OCH FOTO:
JOHAN SANDBERG

På sin arbetsplats Malmska sjukhuset i Jakobstad möter sjukhussjälavårdarna **Catharina Englund** och **Ann-Sofi Nylund** dagligen människor vars liv närmar sig sitt slut eller tagit en plötslig vändning.

Under dagen samtalar de med dem och ber för dem om de så önskar. Ibland håller de andakt och ger nattvard åt patienterna och deras anhöriga. För det finns nattvardskärl tillgängliga på sjukhuset. Psalm-boken är ett annat viktigt arbetsredskap.

– Har jag inga överenskomna samtal går jag runt i avdelningarna och kollar upp vad som händer. Samarbetet med personalen är a och o, säger Englund.

De rör sig vant i de sjukhuskorrido-

rer som för den sporadiska besökaren kan verka svårnavigerade. De hälsar på patienter, läkare, vårdpersonal och övriga besökare som de möter.

– Även om jag kunde sända journaltor och andra dokument per mejl levererar jag dem gärna personligen. Jag tycker om att röra mig bland folk här på sjukhuset. Främst för att jag ska synas, säger Englund.

För att bli igenkända som präster går de klädda i sina prästskjortor varje dag.

– Jag är förundrad över hur mycket prästkragen öppnar. Personalen har inte tid att sitta och samtala så därför finns det ett stort behov av stödsamtal. Jag tror det kommer upp andra frågor i samtalen med mig, säger Nylund.

Bägge upplever att sjukhussjälvården är en ganska osynlig del av kyrkans arbete. Sjukhussjälvårdare finns på alla sjukhus. Inom Borgå stift är de i Karleby, Jakobstad, Vasa, på Åland och i Hel-

singfors. Även större sjukhus har själavårdare som behärskar svenska i olika grad. Trots att det funnits sjukhuspräst i Jakobstad i fyrtio år, upplever Englund och Nylund att det inte är många som känner till dem. Informationen om sjukhussjälvårdarna finns på anslags-tavlorna, men där drunknar den ofta.

– De undersökningar som gjorts visar att sjukhussjälvården värdesätts, även bland dem som inte hör till kyrkan. Det är något att vara stolt över. Jag märker det också i vardagen. Vanligtvis får jag ett bra bemötande av patienterna, säger Englund.

Förr kom prästen med dödsbudet

Under kriget var det prästen som kom med dödsbudet. Den föreställningen lever fortfarande kvar hos den äldre generationen.

– Därför betonar vi att det inte är därför vi kommer, säger Nylund.

Respekt för patienterna är en ledstjärna i arbetet.

– En del tror att jag kommer för att predika för dem, men jag utgår alltid från patientens behov, säger Nylund.

Genom att umgås med folk som vistas i avdelningarnas dagsalar försöker

TVÅ GÅNGER i året är det nattvardsmässa på Malmska sjukhuset. Ann-Sofi Nylund sköter den på två avdelningar.

de avdramatisera sin närvaro och göra den till en del av vardagen på sjukhuset.

– Jag har känslan av att många är försiktiga att fråga efter prästen. Ibland kan det bara vara en önskan om att någon ville komma in och be tillsammans med en. Jag kan inte veta vem som går med vilka funderingar, säger Englund.

Därför handlar det också mycket om vad personalen ser och hör.

– Men inte heller de ser vad man bär på innerst inne. Det verkar som om det måste vara något stort innan man kallar på prästen. Men det behöver inte vara så dramatiskt.

– Personalen berättar om någon behöver besök eller är ledsen. Det händer att en patient frågar efter prästen. Vanligtvis vill de samtala, säger Nylund.

Flera samtal varje dag

En typisk arbetsdag börjar Catharina Englund med att sitta vid datorn. Hon förbereder och planerar.

Dagens första samtal är med en patient som ringde dagen innan och bad om ett besök. Innan hon går in till patienten hänger hon upp skylten på dörrhandtaget som meddelar att sjukhusprästen har ett samtal i rummet.

”Jag är förundrad över hur mycket prästkragen öppnar.”

Ann-Sofi Nylund

EN STOR del av Catharina Englunds arbetsdag går ut på att samtala med patienterna. Nu sitter hon hos Erik Johansson.

Hon samtalar en stund innan läkaren går in genom samma dörr. Då går hon ut.

– Läkarens besök är viktigare för patienterna än prästens, säger hon. Jag får fortsätta samtalet en annan dag.

Den här gången nämner läkaren att en patient i ett rum intill ville ha besök.

– Det är så det fungerar, konstaterar hon medan hon söker upp rummet.

Hennes fingertoppskänsla är att hon i medeltal har fyra eller fem samtal varje dag.

– Det händer att jag är slut efter ett intensivt samtal. En annan dag kan jag hinna med tio.

Varje dag samtalar hon också med anhöriga, antingen tillsammans med patienten eller enskilt.

– De behöver också stöd.

Som sjukhussjälavårdare hör hon mycket som kan beröra henne personligen. I synnerhet då hon är trött.

– Då kan jag börja tänka på hur de ska klara sig när mattan som utgör deras tillvaro dragits undan fötterna på dem. Men vanligtvis klarar de av det.

Samtalen kan handla om starka känslor och händelser i människors liv. De kan också handla om ångest

eller rädsla inför döden.

– Rädslan för döden är mångfacetterad. Själva döden behöver inte vara så skrämmande, men att lämna det kända och relationerna kan vara det. Det är inte lätt att dö.

På sjukhuset påminns man om sin egen dödlighet.

– Även om man sjungit mycket om himlen under sitt liv tar man steget över floden ensam utan den kör man sjungit tillsammans med. För mig är det därför viktigt att Jesus finns där i framtiden och tar emot mig, säger Englund.

Berättelser ur livet som varit

Samtalen handlar mera om livet som varit än om livet efter detta.

– Det är som om livsbågen skulle bli hel när man berättat. Nu är jag så här långt i livet. Det kan också vara rädsla för vad som händer före jag dör, är det smärtsamt? Vad händer vid själva dödsögonblicket? Men också vad som händer sedan. Det handlar om att gripa tag i en trygghet i tillvaron. Det är jättedjupa frågor. Vad är och vad har varit vik-

Fortsättning på följande sida. ►

SJÄLAVÅRD PÅ gång. Innan hon går in till patienten hänger Catharina Englund upp skylten som meddelar att samtal pågår inne i rummet.

tigt i livet? Vad ger mening och hopp?

Ann-Sofi Nylund håller med.

– Jag lyssnar mycket på livsberättelser. Oftast får jag känslan att det viktiga är att få berätta. Ibland får jag höra ganska rysliga historier. Då kan jag fråga om de berättat om detta för sina barn. Det har de vanligtvis inte gjort. Det vi bär på försvinner ingenstans.

Nylund avslutar samtalen med att fråga om hon får be för dem.

– På så sätt knyter jag ihop samtalet. Många är tacksamma över bönen. Om Gudstron varit på undantag genom det vuxna livet kan den bli viktigare med åldern. Då man har mer tid att fundera över livet kommer frågorna. Samtidigt finns också upplevelsen av att inte längre vara stark och oberoende, säger hon.

Samtalen suger en hel del krafter och det gäller att se till sin arbetshälsa.

– Ann-Sofi och jag pratar ganska mycket sinsemellan och jag har också gått i arbetshandledning. Den är jätteviktig för att ladda, säger Englund.

Hon anser det viktigt att syssla med saker som ger liv på sidan om arbetet.

– Annars riskerar man dras med i tankar om sjukdom och död. Det är ju inte en del av mitt privata liv just nu.

Som motvikt sysslar hon med motion och träning.

– Går jag på något evenemang så ska det vara låg tröskel. Gudstjänsten är lämpligt kravlös för mig.

Hinner man skapa relationer till patienterna?

– Till en del får jag en relation. Patienterna kan vara intagna ganska länge. Någon klarar sig hemma en tid och återkommer senare. Det handlar mest om äldre människor eller cancerpatienter som inte klarar sig hemma, säger Englund.

FÖR DIG utgjutet. Ann-Sofi Nylund delar ut nattvarden.

Ann-Sofi Nylund besöker i huvudsak den avdelning som förr kallades bädden.

– Där har de varit så pass länge att jag börjar veta vem som vill ha besök. På de andra avdelningarna frågar jag personalen vem de tror vill ha besök då patienterna där växlar. Det händer också att någon frågar efter prästen. Vanligtvis handlar det om samtal, men ibland vill de ha förbön eller nattvard.

Gammal nattvardstradition

Sjukhussjälavårdarna är beredda att ge nattvard om någon frågar efter det. Men två gånger i året, vid allhelgona och påsk, ordnas en gemensam nattvardsgång för alla som vill delta i dagssalen på några avdelningar. På de andra avdelningarna får patienterna en skild nattvard de gångerna.

– Det är en gammal tradition. Samma tradition hade vi också i Hangö när jag jobbade där. Det är viktiga helger i många människors liv, säger Nylund.

Annars är det inte ofta som de delar ut nattvarden.

– På den palliativa sidan händer det att patienter vill fira nattvard när slutet närmar sig. Annars kommer det vanligtvis fram i samtalen att de inte längre kan gå till kyrkan. Då frågar jag om de vill ha nattvard. Vanligtvis vet de inte om att den möjligheten finns, säger Nylund.

Jobbiga omställningar

De senaste åren har nyheterna om Malmiska sjukhuset präglats av avdelningar som läggs ner. Ännu för fyra år sedan fanns BB i Jakobstad.

Omställningen har varit en jobbig tid,

också för sjukhussjälavårdarna. Deras arbete har inte minskat. Även om patienterna inte längre vårdas inom sjukhusets fysiska väggar så har de inte försvunnit.

– Vi har allt mera börjat tala om det vägglösa sjukhuset. Vi har därför också börjat sträcka oss utanför sjukhuset. Patienterna har fortsättningsvis sina frågor som de vill samtala om, säger Nylund.

Sjukhussjälavårdarna besöker numera regelbundet äldreboenden, serviceboenden och dagcenter. De gör också hembesök till patienter inom hemsjukvården.

– Här hänger det mycket på samarbetet med hemsjukvården, cancersköterskor och andra som gör hembesök. På sjukhuset kan man ju gå in till patienterna men det kan man inte när de är hemma, säger Nylund.

Hembesöken sker alltid på patienternas initiativ.

– Jag kommer ju som gäst till patientens hem. Antingen tar patienterna kontakt själva eller så förmedlas deras önskemål av vårdpersonalen. En del har jag fått kontakter med under tiden de varit intagna, säger Englund.

– Det är en avvägningsfråga vad vi och vad församlingens diakoni ansvarar för. Vi tänker att vi har ett specialkunnande i de här frågorna, säger Nylund.

Finns det någon risk för sjukhussjälavårdens framtid i Jakobstad?

– Just nu får vi ett bra stöd från den kyrkliga samfälligheten. Våra resurser är för tillfället på den nivå vi borde vara, och det känns tryggt. Men samtidigt vet vi att de ekonomiska utsikterna för kyrkan inte är lysande. Det är sånt som jag oroar mig för, säger Englund.

Fridfull jul och ett välsignat Nytt År!

MASKINSERVICE • KONEHUOLTO
MARANDER
www.marander.fi

Inremissionshemmet
044-776 6080

folkhälsan
www.folkhalsan.fi

**Stenhuggeri
Levander**
tel. 09-387 6284

**Göran
Sundqvist**
TRAVEL PARTNER
www.resmedgoran.com

**VÖRÅ
GRANIT AB**
Tel. 0500-362109

Aminne Folkpark
www.aminnefolkpark.fi

Boes Ravall
tel. 0400-88 4963

Ab Agro-Ytmek Oy
www.agroytmek.fi

VVS & EL
ENERGIINGENJÖRERNA
STAGNÄS & NYLUND
LVI & SÄHKÖ
ENERGININSINÖÖRIT
(06)345 1270

BYGGFIX
www.byggfix.fi

BJÖRNSTRÖMS VVS
050-5711618

Vaskiluodon Ruokala
Vasklot Matservering
Tel. 050-5431528

KM Roofing
www.kmroofing.fi

SanCon
www.sancon.fi

Resturang Rovintola
Marina's
Terjärv
www.resturang-marinas.fi

**Grankulla
Stad**
www.grankulla.fi

Klockor-Smycken
**Nygårds
UR-GULD**
Tel. 224 2022
Matsilver-Presenter

**Tesses
Café**
Vassarfjärden
www.tessescafe.fi

Esse Elektro-Kraft Ab
www.eekab.fi

STALLHAGEN
www.stallhagen.com

**TAK
ena
GOLV**
www.enagolvchtak.fi

Nykarleby Kraftverk
www.nkab.fi

**B
ENKVIST**
Byggnadsservice
B. Enkvist Ab
Tel. 050-4918 409

Korsholms Kommun
www.korsholm.fi

F:ma A Ekström
www.enhjalpandehand.fi

GUMMI-JÄRVINEN AB
www.kumi-jarvinen.com

Kb Partours Ky
www.partours.com

**NJUT AV JULEN
ÄT GOTT!**
www.osterbottenskott.fi

Restaurant GH KLUBBEN
www.restaurantgh.fi

PRESENTATION

När dammen
brast

Det skrikande chockrosa omslaget verkar som en lämplig symbol för tystnaden som bröts i och med förra höstens #dammenbrister-upprop. Eller som boken beskrivs när initiativtagarna och administratörerna för Facebookgruppen diskuterar i efterordet: en inredningsdetalj och ett vapen i diskussioner, något som duger att slå i bordet bildligt och bokstavligt.

I boken *Dammen brister* presenteras ett urval av de 950 vittnesmål om sexuella övergrepp i Svenskfinland som under några dagar i november 2017 samlades in i en hemlig Facebook-grupp och den 29 november offentliggjordes tillsammans med uppropet #dammenbrister. Uppropet undertecknades av 6 111 personer.

I boken får läsaren först en kort överblick över händelseförloppet, följt av utdrag ur den chatt som startade uppropet. Det är en ivrig och lättsam ton i inledningen, i kontrast till de över 200 sidorna med utvalda vittnesmål som följer. En sida för varje berättelse, som beskriver de ord, de handlingar eller det våld som berättarna utsatts för. Även de som undertecknat uppropet finns med på ett symboliskt plan.

Hur kan den här boken beskrivas? Det handlar om obehagliga, ibland hemska, viktiga berättelser. Om någon läsare kanske blir mörkrädd, väcks kanske en berättigad ilska hos någon annan.

Den är ett manifest, ett dokument över en specifik rörelse, men samtidigt över sådant som drabbat många, under lång tid. Överskottintäkterna för boken går till Förbundet för mödra- och skyddshem.

EMELIE WIKBLAD

Julevangeliet hänger ihop trots brister

JULEVANGELIET. Alla händelser i julevangeliet går inte att verifiera exakt. Kristian Nyman finner ändå tillräckligt många sannolika förklaringar för att det ska vara trovärdigt också ur ett historiskt perspektiv. Historiker rör sig vanligtvis med sannolikheter, det är väldigt sällan man kan säga något exakt om hur det var för 2 000 år sedan, säger han.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Teologen, debattören och pälssfarmaren **Kristian Nyman** i Esse har satt sig in i julevangeliets händelser i samband med att han skrivit en apologetisk roman, *Erik*, som kommit ut på Slef-Media inför julen.

– Ett av de främsta argumenten som kritikerna framför är julevangeliets uppgift att skattskrivningen under vilken Jesus blev född skedde medan Quirinius var ståthållare i Syrien, mellan år 6 och 11 efter Kristus. Jesus föddes sannolikt mellan år 6 och 4 före Kristus, säger Nyman.

Något exakt svar på hur det här går ihop har han inte. Men han har sannolika förklaringar.

– Den grekiska texten kan översättas med att det var den första skattskrivningen som ägde rum innan Quirinius var ståthållare. Men mera troligt är ändå att Quirinius under den aktuella tiden fungerade som Augustus speciella sändebud i Syrien.

Nyman utgår mycket från **Paul L. Maier**s bok *In the Fullness of Time: A Historian Looks at Christmas, Easter, and the Early Church*.

– Under fyrtio år har Maier jämfört utombibliska historiska källor med de bibliska. Han säger att det är trossäkert att se hur de hänger ihop och stöder varandra. Man kan pressa mycket mera historisk fakta ur en källa som är kritisk till den kristna tron.

Här nämner Nyman Tacitus som skrev om förföljelsen av de kristna. Han skrev om en oerhört stor mängd kristna som blev avrättade.

– Tacitus är en kristendomsfientlig källa. För mig betyder det att de judiska ledarna inte hade något att sätta emot Petrus när han predikade den första pingsten i Jerusalem. De judiska ledarna hade bara behövt visa upp Je-

sus döda kropp för att kväva den första kristna församlingen i sin linda. Det finns inga källor som visar att de skulle ha gjort det. Några decennier senare har vi förföljelsen i Rom som Tacitus beskriver. Hade de judiska ledarna visat upp Jesus död kropp hade det inte funnits några kristna i Rom.

Josef kom från Betlehem till Nasaret

Kritikerna ifrågasätter också varför Josef och Maria skulle till Betlehem för att skattskrivning. Om alla hade tagit sig till sin släkts stad hade det ju blivit ett enormt kaos. Maier menar att Josef måste återvända till Betlehem för att han var skriven där och att nära släktingar, kanske till och med hans föräldrar, bodde i huset där de sökte härbärge.

– Den kyrkliga traditionen säger att Maria inte var från Nasaret utan från Sepphoris, en större stad intill Nasaret. Sepphoris förstördes då befolkningen motsatte sig skattskrivningen. En teori är att Josef kom från Betlehem till Nasaret för att arbeta med att bygga upp Sepphoris. Josef var nödvändigtvis inte snickare utan han kan också ha varit stenarbetare eller annan hantverkare som behövdes för återuppbyggnaden.

Stallet kan ha varit en grotta

Det står inte i Bibeln att Jesus föddes i ett stall. Det står bara att han lades i en krubba. Justinus martyren (cirka 100–165) pekar ut en grotta i Betlehem som användes som stall. När Konstantins mamma Helena besökte Betlehem på 300-talet pekades också den grottan ut åt henne som platsen där Jesus föddes. På den platsen står Födelsekyrkan idag.

– Exegeten **Kenneth Bailey** har en annan teori. Han fokuserar på ordet för härbärge, på grekiska *kataluma*. Förut-

I JULNATTENS händelser har de tre vise männen inte plats. Kristian Nyman säger att kom efter att Maria och Josef visat upp Jesus i templet, tidigast fyrtio dagar efter Jesu födelse.

om härbärge betyder det också övre rummet, eller gästrummet. I våningen under *kataluma* hade husen ett stort rum och i det en nedsänkning på cirka 1,5 meter där de tog in djuren till natten. Där fanns också en krubba.

Baileys teori är att de tog in i nedsänkningen där djuren fanns. Han anser också att det är helt otänkbart att en höggravid kvinna skulle föda i ett dragigt stall.

– Det låter troligt, men det har ändå inte samma historiska förankring som grottan. Grottan är mera trolig.

Jesus föddes inte 25 december år 1

Tidpunkten för Jesus födelse vet man heller inte exakt. Men det man vet är

Om att återvända hem

BOOK

Breven från Maresi

Författare: Maria Turt-schaninoff
Förlag: Förlaget M 2018

I *Breven från Maresi* återvänder Maresi till sin hemby i Rovas efter åtta år i Röda klostret. Tredje delen i

serien om Röda klostret är alltså en fortsättning på del ett. Och vilken fortsättning!

För varje bok blir **Maria Turt-schaninoff** skickligare som berättare. *Breven från Maresi* är en mångbottnad historia om teman som berör alla.

Den handlar om en ung kvinna som återvänder till sitt hem efter att själv ha blivit förvandlad. Hon återvänder till sitt gamla liv, men eftersom hon själv är en annan och har ett nytt

uppdrag blir hon en främling i det välbekanta. Den här tematiken – återkomsten, främlingskapet, den konfliktfyllda kärleken – beskriver Turt-schaninoff otroligt träffsäkert.

Kvinnogestalterna i *Breven från Maresi* är mästerligt tecknade, framför allt porträttet på Maresis mor Nåora. Det fångar precis komplexiteten i ett vuxet mor-dotter-förhållande. I den här berättelsen vet Maresi inte varifrån Nao-

ra härstammar, vilken hennes historia är, men samma insikt drabbar ofta ett mor-dotter-förhållande på ett psykologiskt plan.

Och jag har sällan – kanske aldrig? – fått döden beskriven för mig så vackert, så starkt, så obändigt och slutgiltigt men ändå kärleksfullt. *Breven från Maresi* är självavårdande och kan rekommenderas särskilt för människor i sorg.

Och ändå är berättelsen om Maresis ingalunda en

sorglig bok, snarast en varm och hoppfull historia om att hitta sin plats. Den handlar om kvinnor som på olika sätt måste överleva i en värld där deras roll är trång, men den handlar också om varma, ömma män som är fångna i sin egen trånga roll.

Jag satt på bussen och läste *Breven från Maresi*. Jag grät, för min själ utvidgades av att världen med ens kändes så stor och vacker och full av möjligheter.

SOFIA TORVALDS

att Jesus inte föddes den 25 december år 1.

– Maier berättar om ett symposium i USA där forskare försökte slå fast när Jesus är född. Man kom fram till att den mest troliga tidpunkten var mellan juni och december år 5 före Kristus. Det bygger på att Herodes dog den första april år 4 före Kristus. Det hände så pass mycket före det att det inte kan ha skett på kortare tid än fyra månader.

Förutom Herodes död är också skattskrivningarna fixpunkter i tidsbestämmandet. Augustus gav order om tre skattskrivningar för romerska medborgare: år 28 och år 8 före Kristus och den sista år 14 efter Kristus. Dessutom hölls lokala skattskrivningar, den ju-

diske historiken Josefus har dokumenterat en år 6 efter Kristus.

– Hur skattskrivningarna gick till och hur länge de varade vet man inte. Den ekonomiska förvaltningen var ointressant för den tidens historiker.

Bevarade dokument från Egypten visar på lokala skattskrivningar för icke romerska medborgare vart fjortonde år. Det har fått historiker att anta att det gjordes också på annat håll.

– Går man 14 år tillbaka från år 6 landar man på år 8 eller 9 före Kristus. Josef kan ju inte ha rest till Betlehem från Nasaret för att bygga upp en stad som ännu inte förstörts. Men med tanke på hur länge Sote-reformen tar i dag så är det inte långsökt att också en skatt-

skrivning kan ha tagit tid. I synnerhet då det samtidigt pågick ett krig i Syrien. Skattskrivningen kan också ha genomförts år 8 före Kristus i Sepphoris och tre år senare i Betlehem.

Att Jesus är född några år före Kristus har att göra med en felräkning som munken Dionysius Exiguus (Dionysius den lille) gjorde när han ersatte den romerska tideräkningen med en ny tideräkning som utgick från Jesus födelse.

– Vi behöver inte veta det här exakt, men det är då vi firar Jesus födelse.

Hednisk högtid ersatte julen

Det kristna julfirandet den 25 december finns dokumenterat hos Hippolytus år 202.

”De judiska ledarna hade bara behövt visa upp Jesus döda kropp.”

– Det kan ha att göra med att man förr i tiden ansåg att bemärkta personer antingen avlades eller föddes samma dag som de dog. Det är nio månader från den 25 mars, Marie bebädel-sedag, då man antog att Jesus dog och avlades, till den 25 december.

Att man började fira julen på en hednisk högtidsdag är enligt Nyman en teori från 1100-talet som inte håller.

– Tvärtom flyttade de hedniska romerska kejsarna Sol Invictus-festen till den 25 december för att motarbeta julfirandet. Den första uppgiften om att Sol Invictus skulle firas den 25 december är från år 274 efter Kristus. Firandet av Sol Invictus tycks ha dött ut redan i början av 400-talet.

PÅ TVÄREN SOFIA TORVALDS

Mina fina, spruckna nyårslöften

Nyårslöftena bygger på den där underbara tanken att det går att starta om sitt liv så att det blir fräschare och glansigare än förr. Och givetvis går det att starta om! Pyttelite.

Men jag känner motstånd mot tanken att vi alltid förväntas vara på väg mot något nyare och mer värdefullt än det gamla. Att vi förväntas längta efter det och eftersträva det, som om det gamla och spruckna alltid luktade lite unket. Tänk om det inte luktar unket. Tänk

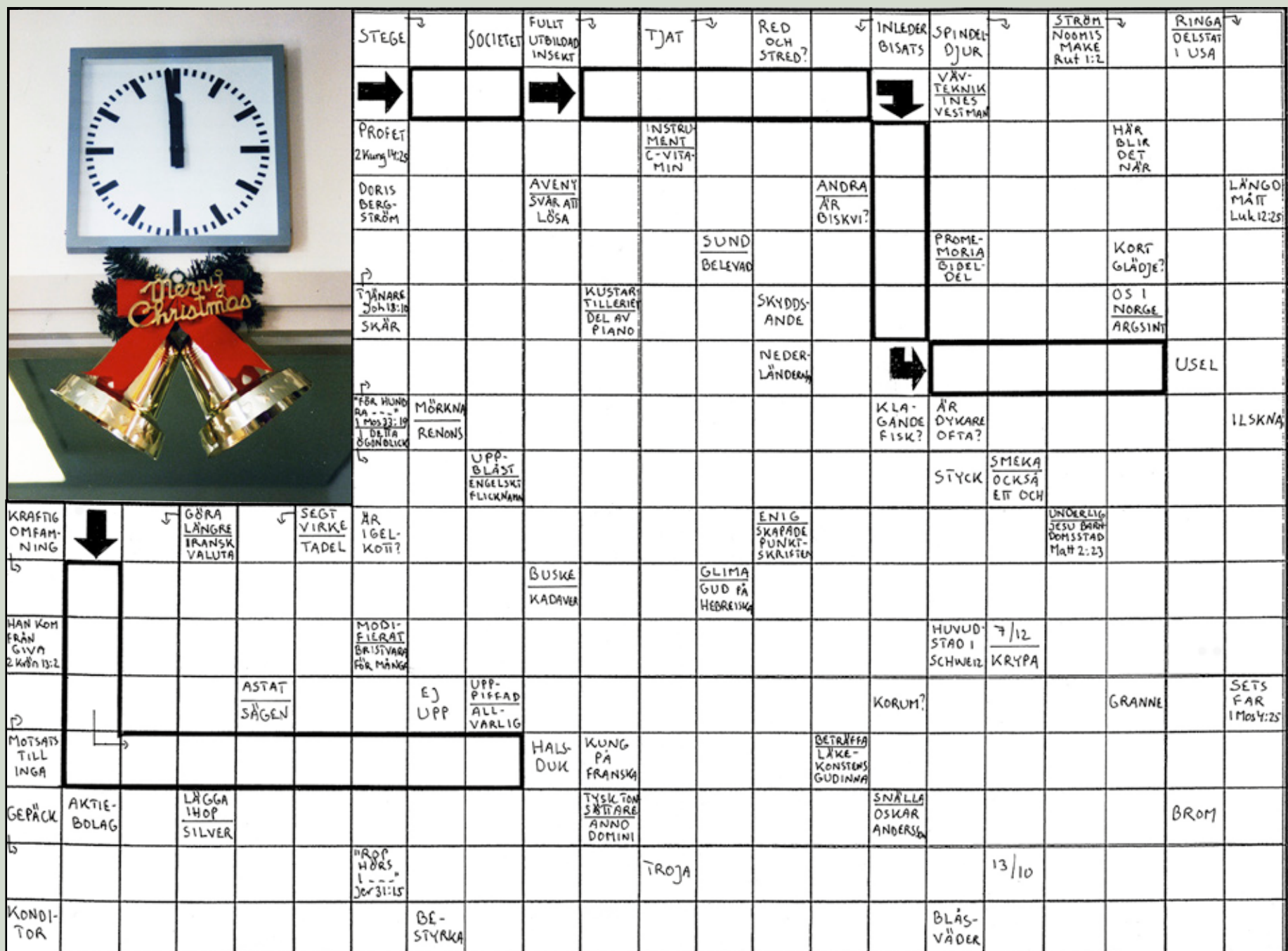
om det luktar hemtrevligt. Jag lovar att jag inte heller i år kommer att bli muskulös och cellulitfri. Min kära gamla putmage kommer att bestå, och jag kommer fortsättningsvis att undvika spända jeans. Dessutom lovar jag att släpa med mig alla mina

gamla trauman och osäkerheter. Jag lovar till och med att få syn på dem lite bättre, så att jag nästa gång jag reagerar konstigt på någonting kan säga kärleksfullt till mig själv: Ja men det var ju bara för att jag fortfarande släpar på den här gamla skiten.

Jag lovar att tänka på och be för alla mina urgamla vänner, dem som sett mig bli jag. Jag lovar att jag ska kontakta dem som jag inte sett på ett tag, och så kan vi träffas och tala om konstiga saker som hände i vår barndom och om varför vi är så usla på så mycket.

Jag lovar att se på andras trasighet med en mildare blick. Jag lovar att upptäcka att det jag fördömer hos andra är det jag ogillar hos mig själv. Dessutom lovar jag att säga ”hej, söta gamla skorpa!” varje gång jag ser mig i spegeln.

KRYSSSET DECEMBER

Konstruerat av BRITT-MARI ANDFOLK

NOVEMBERKRYSSSETS LÖSNING

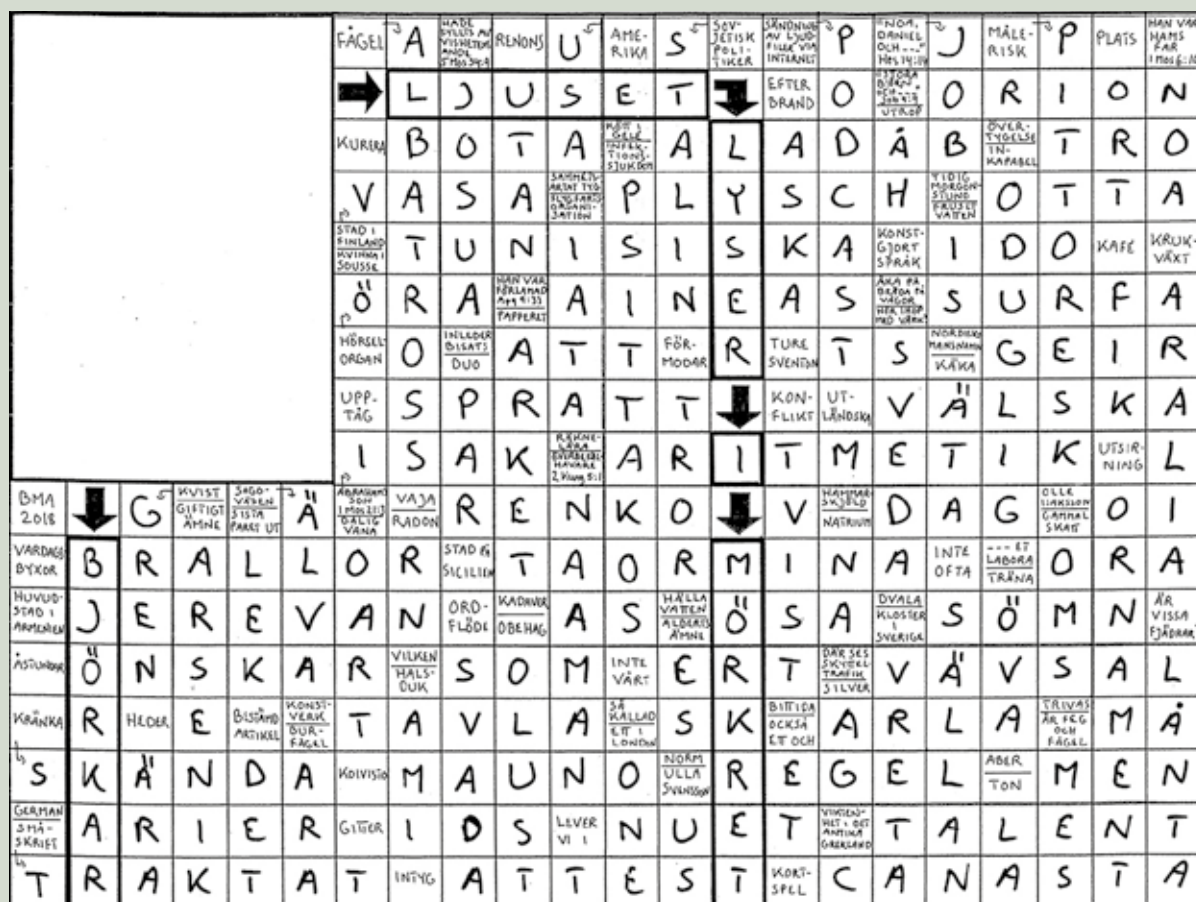
Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten.
Vi gratulerar: **Astrid Sandvik**, Jakobstad, **Ebba Carling**, Petalax och **Alf Lindfelt**, Karleby

VINN BÖCKER!

SKICKA IN!

Vi behöver din krysslösning senast tisdagen den 15 januari 2018, sänd till: Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "December-kryssset". De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i kryssset är enligt Bibel 2000. Lycka till!

Namn & adress:

UR EVANGELIET

”Han var i världen och världen hade blivit till genom honom, men världen kände honom inte.”

Läs mera i Joh. 1:1–14.

OM HELGEN

I dag har en frälsare fötts!

I julnatten föds Jesus till jorden som ett litet barn och ängeln säger till herdarna: ”Var inte rädda. Jag bär bud till er om en stor glädje ...”

På julforgonerna vaknar vi och får höra om det som skett, om frälsaren som har kommit. På juldagen tackar vi Gud för att han har låtit sin son bli människa. Jesus blev vår bror, så att vi kan bli Guds barn.

RUNT KNUTEN

”Stjärntydnarnas tillbedjan – internationell familjemässa med de vackraste julsångerna.”

Sö 6.1 kl. 12 i Helsing kyrka S:t Lars, Vanda.

TACK!

Vi vill tacka Kyrkpressens medarbetare för gott samarbete under många år. Vår förhoppning är att Vasaborna från och med årsskiftet fortsätter att prenumerera på Kyrkpressen.

VASA SVENSKA FÖRSAMLING⁺

INSIDAN

för tiden 21.12–10.1

Ansvarig redaktör kyrkliga annonser: Emelie Wikblad, 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN JESSICA HÖGNABBA

FOTO: VOLKAN AKIN

Jul utan ord

JAG BRUKADE tänka att om jag någon dag skulle få bli mamma – ja, då skulle jag ropa ut glädjenyheten till hela världen. Jag skulle annonsera det på Facebook, spamma dina flöden och fylla din skärm med ord om min lycka. Men den dagen jag såg den lilla foten på monitorn hos rådgivningstanten var orden plötsligt borta.

Nyheten var för stor för att bli berättad. Du skulle ändå inte kunna förstå vad jag kände. Jag skulle ändå inte lyckas beskriva min glädje. Öppnar jag munnen blir det högst en blek kopia av den känsla jag bar på.

DET HANDLAR knappast bara om mig och mitt bristande ordförråd utan jag tror det finns stunder i ett människoliv då orden helt enkelt inte räcker till. Det kan vara stunder som när vi får träffa små, nyskapade fötter men det kan också vara när vi knäböjer för bröd och vin vid altaret, samlas kring dopskålen eller – som nu – försöker sätta ord

på julen. Hur jag än böjer och omformulerar så känns det som att orden endast lyckas förmedla en blek kopia av julens budskap.

JAG TROR INTE vi lyckas knäcka julkoden om vi nöjer oss med ord. Enbart ord kan i bästa fall ge oss en spännande historieberättelse och lite nostalgisk julunderhållning. Ordet var i begynnelsen men det blev kött och det behöver bli kött än idag. Ordet behöver bli pepparkaksdoft som vi delar med granntanten. Ordet behöver bli ett rykande fat gröt vid den extra platsen som dukats vid vårt julförråd. Ordet behöver bli hand som smeker skrynklig hud i ljuset av en adventsstake.

För jag tror att det är när vi trötta och längtande blir bjudna på kanelsmak eller granndoft som vi kan ana julens budskap. Jag tror det är när vi sårbara och svaga får sniffa babyhud, stalldoft och rökelse som vi kan ta budskapet till vårt hjärta och begrunda det.

JESSICA HÖGNABBA

Jessica Högnabba är präst i Helsingfors.

I dag tänker hon speciellt på den som längtar bort från julen.

Hennes tips: Det är aldrig för sent att skapa nya jultraditioner. Vad sägs om till exempel pyjamasonsday, take away julfika eller julaftonstupplur?

#bönetwitter

”Låt ditt ansikte lysa över oss och ge oss frid.”

Följ Kyrkpressens bönetwitter på sökordet #bönetwitter. Veckans tweet är skriven av Jessica Högnabba.

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN Jes. 52:7–10

ANDRA LÄSNINGEN 1 Joh. 1:1–4 eller 1 Joh. 4:9–16

EVANGELIUM Joh. 1:1–14

Juldagen. Temat är ”Ordet blev människa”.

PSALMFÖRSLAG

25, 28, 21, 22. Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almquist.

KLARSPRÅK

Jul är ett fornsvenskt ord (iul) för den förkristna midvinterfesten. Släktingar är norska och danska jul, isländska jól, finskans joulua och det gamla engelska yule. Ursprunget är urgermanska jehwla, som betyder fest. Finskans juhla har samma ursprung.

På 1000-talet i England började man kalla det kristna julfirandet för ”Cristes Mæsse” (Kristi mässa) som blivit Christ-mas. I Tyskland myntades på 1100-talet ”wihe nah” (vigda natten) som blivit Weihnachten.

källor: Wikipedia, språkkonsulterna.se

DOMPROSTERIET

AGRICOLA

ti 1.1 kl. 10: Nyårsdagens högmässa i Lapträsk kyrka, Robert Lemberg, Stina Lindgård, Sinikka Stöckell, Camilla Wiksten-Rönnebacka. Kyrkkaffe i Lilla kyrkan ti 1.1 kl. 13: Nyårsdagens högmässa i Lovisa kyrka, Robert Lemberg, Stina Lindgård, Sinikka Stöckell, Camilla Wiksten-Rönnebacka. Kyrkkaffe to 3.1 kl. 14: Missionskretsen i Lapträsk församlingshem, Källaren. Carita Illman, Robert Lemberg fr 4.1 kl. 10: Café Annagården, Robert Lemberg sö 6.1 kl. 14: Trettondagens julfest, tvåspråkig, i Pernå kyrka, Robert Lemberg, Seppo Apajalahti, John Emanuelsson. Lovisa-nejdens Lucia, Tiernapojat. Efteråt julgröt i Sockenstugan må 7.1 kl. 13: Sångstund i Esplanad, kantor ti 8.1 kl. 8–14.30: En euros café i Lovisa församlingshem on 9.1 kl. 10–11.30: Café Källaren i Lapträsk församlingshem, Marita Johansson, Robert Lemberg on 9.1 kl. 14.15: Barnklängen övar i Lapträsk församlingshem, John Emanuelsson on 9.1 kl. 18.30: Tjejharmonik i Mariagården, Nea Westerholm to 10.1 kl. 18: Agricolakören övar i Annagården, John Emanuelsson, Camilla Wiksten-Rönnebacka to 10.1 kl. 18: Klubbin i Pernå Prästgård, Dan Krogas Agricola svenska församling: finns på www.agricolaforsamling.fi och på Facebook. Församlingskansliet betjänar på Drottninggatan 22 i Lovisa och är öppet må 9–12 och 13–15, ti-to 9–12, tfn 044 722 9200

BORGÅ

Fr 21.12 kl. 14: De vackraste julsångerna i Appelbackens servicecenter, Eisentraut-Söderström, Helenelund KL. 19: Julkonsert i Domkyrkan, O Magnum Mysterium, Sancti Amici & Frida, dir. Minna Wesslund Pastors- och begravningskansliet är stängda 21.12. Lö 22.12 kl. 15 & 18: Julkonsert i Domkyrkan, Runebergskören Sö 23.12 kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan, Eisentraut-Söderström, Lindgård, Tollander Må 24.12 kl. 13 & 14: Julbön i Näsebackens begravningskapell, Eisentraut-Söderström, Helenelund KL. 13: Julbön i Kullo bykyrka, Ståhlberg, Tollander KL. 15: Julbön för barnfamiljer i Domkyrkan, Wilén, Söderström, Tollander, barnkören Diskanten, Antila KL. 15.30: Julbön i Emsalö kapell, Ståhlberg, Helenelund, Theresa Laurikka KL. 17: Julbön i Domkyrkan, Björn Vikström, Lindgård, Tollander, Söderström, Borgå kammarkör. Radiering. KL. 23: Gudstjänst i julnatten i Sjötorp, Kråkö, Maria Lindberg, Anders Ekberg

Ti 25.12 kl. 8: Julotta i Domkyrkan, Eisentraut-Söderström, Söderström KL. 8: Julotta i S:t Olofs kapell, Pellinge, Stråhlman, Helenelund KL. 8: Julotta i Svartbäck-Spjutsunds skärgårdskyrka, Ståhlberg, Tollander On 26.12 kl. 12.15: Julsångsgudstjänst i Domkyrkan, Carols vid Betlehem, Stråhlman, Ståhlberg, Söderström, Camilla Wiksten-Rönnebacka, Elina Mieskola Sö 30.12 kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan, Wilén, Stråhlman, Helenelund Ti 1.1 kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan, välsignelse av förtroendevalda. Lindgård, Smeds, Tollander, Runebergskören, Denise Sjöströms grupp. KL. 13.15–15: ”Öppet hus på biskopsgården”, Björn och Maria Vikström On 2.1 kl. 13: Mässa i taizéstil i kapellet på Lundagatan 5, Smeds, Tollander Trettondagen 6.1 kl. 12.15: Vigningsmässa i Domkyrkan, Björn Vikström, Lindgård, Ståhlberg, Söderström, Cornicines Borgoeses, Marianne Kulps grupp

LAPTRÄSK

sö 23.12 kl. 12: Högmässa i kyrkan, Linus Stråhlman, JE må 24.12 kl. 14: Julbön för stora och små i kyrkan, SL, JE, Johanna Rosenqvist ti 25.12 kl. 6.30: Julotta i kyrkan, SL, JE on 26.12 kl. 14: De vackraste julsångerna, Hemborg i Hindersby, SL, JE, Johanna Rosenqvist. Kaffe, Hindersby marthaförening sö 30.12 kl. 16: En annorlunda mässa i kyrkan, SL, JE, Gisela Grén-Nordström och förtroendevalda Evenemang från 1.1.2019 och framåt hittar du i annonsen för Agricola svenska församling

LILJENDAL

sö 23.12 kl. 10: Högmässa i kapellet, Linus Stråhlman, JE må 24.12 kl. 13: Julbön i Andreaskapellet, SL, JE, Johanna Rosenqvist må 24.12 kl. 15: Tvåspråkig julbön för stora och små i kyrkan, SL, JE, Johanna Rosenqvist ti 25.12 kl. 8: Julotta i kyrkan, SL, JE on 26.12 kl. 16: De vackraste julsångerna i Annagården, SL, JE, Johanna Rosenqvist lö 29.12 kl. 17.30: Cellis i Mariagården sö 30.12 kl. 18: En annorlunda mässa i kyrkan, SL, JE, Gisela Grén-Nordström och förtroendevalda Evenemang från 1.1.2019 och framåt hittar du i annonsen för Agricola svenska församling

LOVISA

To 20.12 kl. 8.30: Morgonkaffe i Tikva To 20.12 kl. 19: Konevits-kvartettens julkonsert i kyrkan, fritt inträde, programblad

LUCIA PÅ BESÖK

Julsånger med Finlands lucia

På lördag 22 december besöker Finlands lucia **Elin Qvist** Pedersöre och Esse församlingar.

Stjärnans år i kyrkan – samling utanför Pedersöre kyrka kl. 17.45 då stjärnan tänds. Därefter julsånger och andakt inne i kyrkan. Finlands lucia medverkar.

I Esse kyrka sjungs De vackraste julsångerna kl. 19. Förutom lucia medverkar Församlingskören och Gloriess. Det bjuds på glögg och pepparkakor.

RUNT KNUTEN

”Låt barnen få möta Jesusbarnet, Maria, Josef, herdarna, änglarna och de tre vise männen.”

Barnens julbön i Solf, julafton 24.12 kl. 12.

TV HIMLALIV

Pastorn som var rädd för det eviga livet

Om **Anders Blomberg** själv fått välja hade han kanske aldrig fötts. Enligt honom är det orättvist att han inte ens fick frågan. Att dessutom vara pastor och förmedla tron på det eviga livet gjorde inte saken lättare. Han kunde knappt förstå hur andra i församlingen tycktes längta efter de yttersta tiderna. Självt fann han den bästa

trösten i att forska i sina egna rötter.

På Yle Arenan, sänds i Yle Fem måndag 7.1 kl. 18.30, repris 8.1 kl. 10.

Lö 22.12 kl. 21: Lovisakörens traditionella julkonsert i kyrkan
Sö 23.12 kl. 12: Högmässa i kyrkan, Blom, Kantola
Må 24.12 kl. 13.30: Barnens julbön i kyrkan, Blom, Stöckell

Må 24.12 kl. 17: Julbön i kyrkan, Blom, Stöckell, Nina Fogelberg
Ti 25.12 kl. 10: Juldagens gudstjänst i kyrkan, Lindgård, Stöckell, Emanuelsson

On 26.12 kl. 12: Stefanidagens gudstjänst i kyrkan, Blom, Stöckell
Sö 30.12 kl. 12: Högmässa i kyrkan, Blom, Stöckell
Evenemang från 1.1.2019 och framåt hittar du i annonsen för Agricola svenska församling

■ PERNÄ

Sö 23.12:
– kl. 10 Högmässa: i kyrkan, Sifvergrén, Aitokari

Må 24.12:
– kl. 13 Julbön: i Sarfsalö kapell, Lemberg, Busk-Åberg
– kl. 15 Julbön: i kyrkan, Lemberg, Wiksten-Rönnebacka
Ti 25.12:

– kl. 8 Julotta: i kyrkan, Sifvergrén, Wiksten-Rönnebacka
On 26.12:
– kl. 13 Julandakt: i Isnäs, Solbacka, Lemberg, Fogelberg
Må 31.12:

– kl. 18 Tvåspråkig nyårsbön: i kyrkan, Lemberg, Emanuelsson, Vox Humana
Evenemang från 1.1.2019 och framåt hittar du i annonsen för Agricola svenska församling

■ SIBBO

Mer information: på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbosvenskaforsamling.fi

Lö 22.12 kl. 18: De vackraste julsångerna i Sibbo kyrka. Helene Liljeström, Mauriz Brunell, Lauri Palin.

Sö 23.12 kl. 10: Mässa i Söderkulla kyrka. Söndagsskola. Katja Korpi, Stefan Djupsjöbacka, Isabella Munck. Efter mässan bjuder församlingen på julgröt. OBS! Ingen mässa i Sibbo kyrka.

Må 24.12 kl. 11: Sängstund med invånarna i servicehuset Linda. Församlingens ungdomar och medarbetare sjunger tillsammans med invånarna.

Må 24.12 kl. 12: Julbön i Sibbo kyrka. Katja Korpi, Lauri Palin. Barnkören medverkar.

Må 24.12 kl. 14: Julbön i Norra Paipis bykyrka. Katja Korpi, Mauriz Brunell.

Må 24.12 kl. 14: Julbön i Söderkulla kyrka. Camilla Ekholm, Lauri Palin.

Må 24.12 kl. 16: Julbön i Sibbo kyrka. Helene Liljeström, Mauriz Brunell.

Ti 25.12 kl. 8: Julotta i Sibbo kyrka. Camilla Ekholm, Mauriz Brunell. Kyrkokören medverkar.

On 26.12 kl. 10: Julsångsgudstjänst i Söderkulla kyrka. Camilla Ekholm, Lauri Palin.

To 27.12 kl. 19: Kyrkans Ungdoms julfest i församlingshemmet. Programledare Patrik Frisk. Judy Christian-Granberg framför julhälsningar från Kina. Intervjuare Maria Westerling. Risgrönsgröt, musikprogram och lucia.

Sö 30.12 kl. 10: Julsångsgudstjänst i Norra Paipis bykyrka. Helene Liljeström, Mauriz Brunell. OBS! Ingen mässa i Sibbo kyrka.

Ti 1.1 kl. 18: Nyårsmässa i Sibbo kyrka. Katja Korpi, Lauri Palin. Efter mässan serveras julglögg och sjungs julsånger i Prästgården.

Sö 6.1 kl. 18: Musik på trettondagen, musikgudstjänst i Sibbo kyrka. Kyrkokören och andra körer från nejden medverkar.

HELSINGFORS PROSTERI

■ JOHANNES

Mer information på Johannes hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Fr 21.12 kl. 10–11.30: Musikleken julfest i Hörnan, Högborgsgatan 10, gatunivån. Hollméus.

Sö 23.12 Fjärde söndagen i advent kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Gehlin, Westerlund, Alm-
qvist.

Må 24.12 Julafton kl. 11: Julbön i Folkhälsans Seniorhus. Gehlin, Henricson.

kl. 14: Julbön i S:t Jacobs kyrka. Repo-Rostedt, Henricson.

kl. 14: Julbön i Johanneskyrkan. Heikel-Nyberg, Enlund. Akademiska Sångföreningen & Akademiska damkören Lyran.

kl. 15: Julbön i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Böckerman. Sångkvartett.

kl. 23: Mässa i julnatten i Johanneskyrkan. Lindström, Enlund.

Ti 25.12 Juldagen kl. 12: Juldagens högmässa i Johanneskyrkan. Repo-Rostedt, Gehlin, Enlund. Glöggservering.

On 26.12 kl. 18: Julsångsgudstjänst i Berg-häls kyrka. Heikel-Nyberg, Alm-
qvist. Tomas Vokalensemble.

Sö 30.12 1 söndagen efter jul kl. 10: Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Westerlund, Henricson. Kyrkkaffe.

kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Lindström, Henricson. Kyrkkaffe.

Ti 1.1 Nyårsdagen kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan.

Sö 6.1 kl. 10: Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Repo-Rostedt, Henricson.

kl. 12: Carols i Johanneskyrkan. Busck-Nielsen, Lindström, Almqvist, Enlund. Tomas Vokalensemble.

■ MATTEUS
Matteus hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Pastorskansliets öppethållningstid under jul och nyår: öppet to-fre 20–21.12 kl. 9–14. Julveckan endast per telefon eller mail 27–28.12, 31.12 och 2.1. Därefter normalt må-ti och to-fre kl. 9–14.

Snellu café håller stängt 22.12.2018–1.1.2019. Kyrkan har öppet från 2.1 må-fre 10–14.

MATTEUSKYRKAN Åbodusvägen 3 Sö 23.12 kl. 10: högmässa, Juho Kankare, Niels Burgmann, kyrkkaffe i Olavussalen

Sö 23.12 kl. 18.30: De vackraste julsångerna, Niels Burgmann, Matteus julkör.

Må 24.12 kl. 14: Julandakt för stora och små, Patricia Högnabba, Staffan Strömsholm

Må 24.12 kl. 16: Julandakt, Patricia Högnabba, Staffan Strömsholm

Må 24.12: Traditionen fortsätter, det blir igen Jul i Matteus på julafton. Varmt välkommen med antingen som deltagare eller medhjälpare! Känner du nån som skulle behöva en gemenskap att fira jul med? Eller nån som bara inte den här gången orkar pynta/laga julmat? Eller kanske nån som har utrymme i sitt julfirande för

att komma och glädja andra? Bjud in honom/henne till julafton i Matteus eller kom själv! Man får gärna anmäla sig till kansliet (tfn. 09 2340 7300, e-post matteus.fors@evl.fi) men man är också välkommen oanmäld. Gemenskap utan krav för alla – familjer, ensamma, gamla och unga. Vi inleder med julandakt i Matteuskyrkan kl.16 och går sen upp till Matteussalen för att äta julfika ca kl.17. Man kan stanna kvar fram till kl.20. På plats av medarbetarna i år finns bl.a Patricia och Tonja.

Ti 25.12 kl. 8: Julotta, Patricia Högnabba, Niels Burgmann

On 26.12 kl. 18: Kvällsmässa, Stefan Forsén, Staffan Strömsholm

Sö 30.12 kl. 10: Högmässa, Patricia Högnabba,

Ti 1.1 kl. 10: Nyårsdagens högmässa, Patricia Högnabba,

Sö 6.1 kl. 10: Trettondagens högmässa, Juho Kankare, Niels Burgmann

Övrigt program:
De vackraste julsångerna: i Nord-sjö kyrka torsdag 20.12. kl. 19, Niels Burgmann, Juho Kankare

Julkyrka: torsdag 20.12 kl. 13.30 i Matteuskyrkan, Botby högsta-dium julkyrka, Patricia Högnabba, Niels Burgmann

Julkyrka: fredag 21.12 kl. 8.15 i Brändö kyrka, Brändö lågstadium julkyrka, Juho Kankare, Niels Burgmann

Må 24.12 kl. 13: Julandakt på Vi-lan, Juho Kankare, Niels Burgmann

Må 24.12 kl. 15: Julandakt i Nord-sjö kyrka, Patricia Högnabba, Staffan Strömsholm

Må 24.12 kl. 15: Julandakt i Östersundom kyrka, Juho Kankare, Niels Burgmann

Må 24.12 kl. 16: Julandakt i Östersundom kyrka, Juho Kankare, Niels Burgmann

Må 24.12 kl. 17: Julandakt i Brändö kyrka, Juho Kankare, Niels Burgmann

Sö 6.1 kl. 18: De vackraste julsångerna i Degerö kyrka, Niels Burgmann, Juho Kankare

■ PETRUS
www.petrusforsamling.net
Kansliet är öppet: må-ti kl. 10–13, ons kl. 13–16, to-fre kl. 10–13

09-2340 7100
Haga Prästgårdsväg 2, 00320 Helsingfors

To 20.12 kl. 19 De vackraste julsångerna: Sjung dig in i julstämning! Södra Haga kyrka, Vesperv. 12

Sö 23.12 kl. 10 Högmässa i Munksnäs kyrka: Söndagsskola för barnen! Tegelst. 6. Björk, Hilli. Kyrkkaffe

kl. 12 Högmässa i Äggelby gamla kyrka: Brofogdev. 12. Björk, Hilli. Kyrkkaffe

kl. 16.30 Puls-gudstjänst: En gudstjänst i nyare stil för alla åldrar. Barnkyrka och Cool Kids för barnen. Södra Haga kyrka, Vesperv. 12

Må 24.12 kl. 12 Julbön på Munksnäs hem: Locklaisv. 10, Björk, Hilli

kl. 13 Julbön i Sockenbacka kyrka: Turkismiehenkuja 4, Metsäranta, Bengt Bergman

kl. 14.30 Julbön för familjer i Södra Haga kyrka: Vesperv. 12. Med Daniel och Rebecka Björk, Jan-Erik Nyholm.

kl. 14.30 Julbön i Kärböle kyrka: Gamlasv. 6, Stig-Olof Fernström, Mathias Sandell

kl. 15 Julbön i Malms kyrka: Kommunalv. 1, Metsäranta, Hilli, Jonathan Hilli solosång.

kl. 16.30 Julbön i Munksnäs kyrka: Tegelstigen 6, Liisa Ahlberg

kl. 23.30 Julbön i Julnattens gudstjänst i Äggelby gamla kyrka: Brofogdev. 12, Metsäranta, Mathias Sandell

Ti 25.12 kl. 7 Julotta i Munksnäs kyrka: Tegelst. 6, Björk, Hilli

Ti 25.12 Juldagens högmässa i Äggelby gamla kyrka: Brofogdev. 12, Metsäranta, Hilli.

On 26.12 kl. 12 Gudstjänst i Äggelby gamla kyrka: Brofogdev. 12, Metsäranta, Hilli.

kl. 18 Kvällsmässa i Munksnäs kyrka: Tegelst. 6, Metsäranta, Hilli

Sö 30.12 kl. 10 Högmässa i Munksnäs kyrka: Söndagsskola för barnen! Tegelst. 6, Sandell, Mathias Sandell

kl. 12 Högmässa i Äggelby gamla kyrka: Brofogdev. 12, Sandell, Mathias Sandell. Kyrkkaffe

Ti 1.1 kl. 12.00 Nyårsdagens gudstjänst i Äggelby gamla kyrka: Brofogdev. 12, Sandell, Mathias Sandell. Kyrkkaffe

Sö 6.1 kl. 10 Högmässa i Munksnäs kyrka: Söndagsskola för barnen! Tegelst. 6. Sandell, Hilli. Kyrkkaffe

kl. 12 Högmässa i Äggelby gamla kyrka: Brofogdev. 12. Sandell, Hilli. Kyrkkaffe

Ti 8.1 kl. 9 Morgonandakt: Andakt, bön, lovsång. För alla. Varje tisdag. Hagasalen, Vesperv. 12. Medverkan-de är lärjungaskolan Transform.

kl. 19 Samtalsgrupp för män: Hagasalen, Vesperv. 12. Stig-Olof Fernström

To 10.1 kl. 16–21 Ledarutbildning med Caesar och Tina Kalinowski: Vill du skärpa fokuset som gemenskap, växa i att vara Guds barn och hitta din plats? Fortsätter fr 11.1 kl. 14–21. Hagasalen, Vesperv. 12. Anmälan till <http://tinyurl.com/Kalinowski2019>

ÖVRIGT
Kansliet är stängt: 7.–9.1 p.g.a. flytt till Petruskyrkan. Fr.o.m. 10.1. är adressen till Petrus församlings kansli Skogsbacksvägen 15.

Café Torpet: Öppet må-fre 9–17, All Day Breakfast 15.12 kl. 9.30–13.

■ HELSINGFORS PROSTERI
Julradion klingar: Lyssna på julmusik på www.jouluradio.fi

Julkrubbor i Helsingfors centrum i 20 år: Besökare i Helsingfors centrum har kunnat njuta av julkrubbor i skyltfönster i 20 års tid. I år finns julkrubborna utställda från 25.11.2018–6.1.2019. De populäraste krubborna genom åren, bland andra Helsingin- och Mirjam-krubborna, finns nu utställda. Från 1. söndagen i advent finns krubbor utställda även i kyrkor. Se närmare www.jouluseimet.fi

Det hjälper att prata: Kyrkans samtalshjälp finns till för dig som behöver ett lyssnande öra. De jourhavande är utbildade frivilliga eller kyrkligt anställda med tystnadsplikt. Samtalstjänsten består av chatt, brev- och telefonjour. Chattjouren är öppen må-to kl. 19–21 och finns på

adressen www.samtalstjanst.fi. Telefonjourens nummer är 0400 22 11 90 (från utlandet +358400221190) och du kan ringa varje kväll kl. 20–23. Du kan dessutom skriva ett handskrivet brev till Kyrkans brevjour, PB 210, 00131 Helsingfors. Vi svarar inom några dagar.

Problem i parförhållandet eller familjen: Familjerådgivningen erbjuder helsingforsare professionell samtalshjälp vid problem i parrelationen och i krissituationer. Vi samtalas med dig om frågor som berör parrelationen, familjen och dig. Du kan komma ensam, med din partner eller med andra familjemedlemmar. Samtalen med mottagningssekreterarna och familjerådgivarna kostar inte något och är konfidentiella. Samtalen förutsätter inte att du är medlem i kyrkan. Ring tidsbeställningens nummer 09 2340 2555 vardagar kl. 9–12.

Kampens kapell: öppet vardagar 8–20 och veckoslut samt helgdagar 10–18. Mer info www.helsingforsforsamlingar.fi.

■ DEUTSCHE GEMEINDE
So 23.12. um 11 Uhr: Gottesdienst zum 4. Advent (Matti Fischer)

Mo 24.12. um 14 Uhr: Familien-gottesdienst mit Krippenspiel (Matti Fischer)

Mo 24.12. um 16 Uhr: Christves-per (Hans-Christian Beutel)

Di 25.12. um 12 Uhr: Abendmahls-gottesdienst zum 1. Weihnachts-tag (Matti Fischer)

Mi 26.12. um 11 Uhr: Gottesdienst zum 2. Weihnachtstag (Hans-Christian Beutel)

So 30.12. um 11 Uhr: Gottesdienst (Matti Fischer)

Mo 31.12. um 18 Uhr: Gottesdienst zum Altjahrsabend mit Abend-mahl (Matti Fischer)

■ OLAUS PETRI
Lö 22.12 kl 18: Helgsmålsbön. Santeri Siimes, orgel.

Sö 23.12 kl 11: Högmässa. Timo Viinikka och Hanna Laakkonen-Yang.

Må 24.12 kl 16: Julbön. Timo Viinikka och Hanna Laakkonen-Yang. Olaus Petrikören medverkar.

Ti 25.12 kl 8: Julotta. Timo Viinikka och Hanna Laakkonen-Yang. Kvarteret ur Olaus Petrikören medverkar.

Lö 29.12 kl 18: Helgsmålsbön. Pilvi Listo-Tervaportti, orgel.

Sö 30.12 kl 11: Högmässa. Timo Viinikka.

Lö 5.1 kl 18: Helgsmålsbön. Kammarkören Cc Freija, dir. Jaakko Mäntyjärvi.

Sö 6.1 kl 16: Julspel och julfest. Olaus Petrikören medverkar.

Må 7.1 kl 17: Musikleik för alla. Sussi Isaksson leder.

Ti 8.1 kl 14: Livsglädje med musik (för daglediga). Madeleine Wickström-Karna leder.

Ons 9.1 kl 10: Musikleik för alla. Sussi Isaksson leder.

To 10.1 kl 10: Babyrytmik (0–1 år). Sussi Isaksson leder.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

■ ESBO
Sö 23.12.
Esbo domkyrka kl. 12.15: högmässa. von Martens, Kronlund. Kyrkkaffe i Sockenstugan.

Esbo domkyrka kl. 15: De vackraste julsångerna. Wikman, Ahlbeck.

Julafton 24.12.
Julbön med små och stora:
Köklax kapell kl. 11: Jäntti, Malmgren, familjen af Hällström, sång.

Esbo domkyrka kl. 12: Kanckos, Kronlund.

Esbo domkyrka kl. 13: Kanckos, Kronlund.

Alberga kyrka kl. 13.30: Jäntti, Wikman.

Esbo vikens kyrka kl. 13.30: Ahlbeck, Malmgren. Johan Krogius & barnkören Stämsökarna, sång.

Olars kyrka, svenska sidan, kl. 16: von Martens, Wikman.

Julbön: Esbo domkyrka kl. 17: Rönneberg, Kronlund, Markus Malmgren.

Juldagen 25.12:
Julotta i Esbo domkyrka kl. 6. Rönneberg, Kronlund.

Julotta i Mataskärs kapell kl. 8. Rönneberg, Malmgren. Olivia Kyl-lönen, sång. Glöggservering.

Stefanidagen 26.12:
Esbo domkyrka kl. 12.15 högmässa, Terlinden, Wikman, predikan av Laura Wickström.

Hagalunds kyrka kl. 17. De vackraste julsångerna. Wikman, Terlinden.

Första söndagen efter jul 30.12:
Esbo domkyrka kl. 12.15 högmässa, Jäntti, Malmgren. Kyrkkaffe i Sockenstugan.

Esbo barocks julkonsert: Esbo domkyrka sö 30.12. kl. 19. Minna Nyberg, sopran Juho Punkeri, tenor. Schein, Altenburg, van Eyck, Buxtehude, Weckmann, Hammerschmidt. Fritt inträde, program 20 €.

Nyårsafton må 31.12: Ljuspark och laserljusshow i Kyrkparken vid Esbo domkyrka. Ljusparken är öppen kl. 17.30–19. Ljuskonstverket Ikaros kl. 18–18.20, laserljusshow 18.20–18.35. Esbo domkyrka är öppen 17.00–19.15. Kyrkklockorna ringer 17.57–18. Skymningsmusik i kyrkan 17.30–17.55 och 18.35–19.

Nyårsglögg i klockstapeln 17.1

JULDAGEN ÅBO

Julgemenskap och nattlig musik

Om du vill dela julgemenskap över en tallrik risgrynsgröt och annat gott från julbordet är du varmt välkommen på juldagsfest! Både stora och små, ensamma och familjer är välkomna. Juldagsfesten firas på juldagen 25.12 kl. 15–18 i Aurelia, Auragatan 18, vån 1. Vi äter gott, sjunger allsång,

firar andakt och delar julglädje. Anmälningar tas emot av **Male-na Björkgren**, malena.bjorkgren@evl.fi, 040–341 74 61 under tiden 10–20.12.2018. Vill du bidra med program, mat, festdekorationer, talkokrafter eller bilskjuts anmäler du det till Malena under anmälningstiden.

Julmusik i Åbo domkyrka
En stämningsfull musikstund i den halvmörka Domkyrkan på juldagen 25.12 kl. 23. På repertoaren finns traditionella julsånger och vacker orgelmusik. **Mats Lillhannus** och **Christopher Sell** är solister, ÅSFs sånggrupp uppträder med dirigent **Marjo Danielsson**. På orgel **Tuuli Lempa**. Fritt inträde.

Juldagen 25.12 kl. 7: Julotta i kyrkan, Ulrik Sandell, Heli Peitsalo. Graziakören medverkar. Julkaffe i övre salen, De vackraste julsångerna.
Annandag jul 26.12 kl. 12: Julmässa i Sebastos, Daniel Nyberg, Barbro Smeds. Kaffeservering.
Sö 30.12 kl. 12: Högmässa, Daniel Nyberg, Barbro Smeds. Kaffe i nedre salen.
Ti 1.1.2019 kl. 12: Nyårsdagens högmässa, Ulrik Sandell, Heli Peitsalo. Kaffe i nedre salen.
Lö 5.1 kl. 18: Luciakoncert i Grankulla kyrka. Finlands Lucia Elin Qvist med följe och Grankulla Lucia Vilma Manninen med följe medverkar. Jannike och Pamela Sandström.
Sö 6.1 kl. 12: Trettondagens högmässa, Daniel Nyberg, Ulrik Sandell, Heli Peitsalo, Barbro Smeds. Välsignelse av förtroendevalda. Festkaffe i övre salen.
Ti 8.1 kl. 9.30: Familjelystan i Sebastos, Yvonne Fransman, Heli Peitsalo.
Kl. 9.30–11: Diakonimottagning och bröddutdelning.
On 9.1 kl. 13.30: Kyrkosyfoöreningen i övre brasrummet.
Kl. 18–19.15: Skönlitteratur och sköna samtal i kyrkans övre brasrum. Vi läser novellen ”Minnet” av den finlandssvenska författaren Kjell Lindblad. Förfrågningar: Catherine Granlund, diakon.
To 10.1 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund.

KYRKSLÄTT
Adventstidens och julens programblad: finns bl.a. i församlingshemmet, i kyrkorna och på församlingens samlingsplatser.
To 20.12 kl. 19: O Helga natt – konsert i Kyrksläotts kyrka med Susann Joki, Heidi Åberg och Jyrki Niskanen. Fritt inträde, programblad vid dörren 15 euro.

Sö 23.12 kl. 12: Högmässa i Kyrksläotts kyrka med Aino-Karin Lovén och Susann Joki.
Må 24.12 kl. 14.30: Julbön för stora och små med julspelet i Kyrksläotts kyrka. Lovén. Rönnerberg, Wilman, Joki.
Må 24.12 kl. 15.30: Julbön i Kyrksläotts kyrka. Lovén, Wilman, Joki. Heidi Åberg, solist.
Må 24.12 kl. 17: Julbön i Haapajärvi kyrka. Lovén, Rönnerberg, Åberg, Ingrid Grande, solist.
Ti 25.12 kl. 8: Julotta i Haapajärvi kyrka. Rönnerberg, Joki.
On 26.12 kl. 16: Vi sjunger tillsammans De Vackraste Julsångerna i Kyrksläotts kyrka. Wilman, Åberg.
Sö 30.12 kl. 17: Kvällsmässa i Kyrksläotts kyrka. Wilman, Joki.
Ti 1.1.2019 kl. 10: Nyårsdagens tvåspråkiga högmässa i Kyrksläotts kyrka.
Sö 6.1 kl. 16: Vi sjunger tillsammans De Vackraste Julsångerna i Haapajärvi kyrka, och får höra evangelietexter och kungörelserna. Ingen högmässa i Kyrksläotts kyrka denna dag. Wilman, Joki.
Kyrkoherdeämbetet: öppet måto kl. 9–15. Fredagar stängt. Tel. (09) 8050 8292.
Epost: kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi. www.kyrkslattsvenska.fi

TAMMERFORS
Sön 23.12 kl 15: Kaffekyrka med julsånger i SvH, 4e advent, Kim Rantala, Paula Sirén
Mån 24.12 kl 15: Julandakt, i Nokia kyrka, Kim Rantala, Paula Sirén, cellist Marianne Roponen
Mån 24.12 kl 17: Julandakt i Gamla kyrkan, Kim Rantala, Anna Arola
Tis 25.12 kl 11: Julmässa i Gamla kyrkan, Kim Rantala, Anna Arola, julglögg
Sön 30.12 kl 18: Kvällsbön med julmusik & nattvard i SvH, Antero Eskolin, Paula Sirén
Sön 6.1 kl 11: Trettondagens gudstjänst i SvH, Kim Rantala, Paula Sirén, välsignelse av nya förtroendevalda

Tis 8.1 kl 13.15–15.15: Tisdagsklubben för elever i årskurs 3–5 i SvH varje tisdag

VANDA
FR 21.12 kl. 9: Dagklubben, Strömfärv. 13. Säsongsavslutning med julfest. Startar på nytt 7.1.
FR 21.12 kl. 14: Julkyrka, Folkhälsanhuset, Vallmov. 28. A. Paavola, A. Ekberg.
SÖ 23.12. kl. 10: Högmässa, Helsing kyrka S:t Lars, Kyrkov. 45. K. Andersson, Heidi Åberg.
SÖ 23.12 kl. 12: Mässa i Taizéanda, S:t Martins kapell, Strömfärv. 1. K. Andersson, Heidi Åberg.
MÅ 24.12 kl. 13: Julbön, Myrbacka kyrka, Strömfärv. 1. M. Fagerudd, A. Ekberg.
MÅ 24.12 kl. 15: Julbön, Rödsand kapell, Rödsandv. 5. M. Fagerudd, A. Ekberg.
MÅ 24.12 kl. 17: Julbön, Helsing kyrka S:t Lars. M. Fagerudd, A. Ekberg.
Ti 25.12 kl. 8: Julotta, Helsing kyrka S:t Lars. A. Paavola, Heidi Åberg.
ON 26.12 kl. 18: Andakt och de vackraste julsångerna, Helsing kyrka S:t Lars. M. Fagerudd, A. Ekberg.
SÖ 30.12 kl. 10: Högmässa, Helsing kyrka S:t Lars. A. Paavola, A. Ekberg.
SÖ 30.12 kl. 12: Mässa i Taizéanda, S:t Martins kapell. A. Paavola, A. Ekberg.
Ti 1.1 kl. 15: Ordets gudstjänst med de vackraste julsångerna, Helsing kyrka S:t Lars. A. Paavola, A. Ekberg.
ON 2.1 kl. 9: Morgonmässa, församlingssalen, Fernissag. 4. K. Andersson, A. Ekberg.
FR 4.1 kl. 14: Veckomässa, Folkhälsanhuset, Vallmov. 28. A. Paavola, A. Ekberg.
SÖ 6.1 kl. 12: Stjärntydnarnas tillbedjan – Internationell familjemässa med de vackraste julsångerna tillsammans med Tikkurilan srk, Helsing kyrka S:t Lars. K. An-

dersson, M. Härkönen, J. Jakonen, S. Laakso. Efter högmässan Vanda svenska församlings och Tikkurilan seurakuntas gemensamma julfestkaffe på Prostgården.
MÅ 7.1: Helsing kyrka S:t Lars stängs för renovering, varefter högmässan firas i S:t Lars kapell, stora salen.
ON 9.1 kl. 18: Ungdomskväll, Bagarstugan, Kurirv. 1. Spel, umgänge och kvällste.
ÖVRIGT
Diakonimottagningen stängd to 27.12.
KYRKPRESSEN SOM KYRKLIG TIDNING I VANDA SVENSKA FÖRSAMLING ÅR 2019: Församlingsrådet beslöt på sitt möte 13.11.2018, § 92, att beställa Kyrkpressen 1 tidning/hushåll, som kyrklig tidning till hemmen i Vanda svenska församling. Den tvååriga övergångsperioden för församlingens prenumeration på tidningen Kirko ja kaupunki avslutas år 2018.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA
Lö 22.12:
–kl. 18 Julfred: Raseborgs slottsruiner/Snappertuna. Ekenäs Lucia, Sopuointu-kuoro medv. Kollekt.
Egen led-lykta med!
Sö 23.12:
–kl. 10 Högmässa: Ekenäs kyrka. Cleve, Hätönen.
–kl. 16 De vackraste julsångerna: Skogby/Furuborg. Allsång, andakt, kollekt.
Må 24.12:
–kl. 13 Nallejulsbön för de yngsta: Ekenäs kyrka. Lindström, Hätönen, sång av barn.
–kl. 14 Julbön: Ekenäs kyrka. Lindström, Hätönen, barn- och ungdomskör.
–kl. 15 Julbön: Ekenäs kyrka. Lindström, Hätönen, blockflöjtsmusik.
–kl. 17 Julbön: Ekenäs kyrka. Cleve, Hätönen.

JULINSAMLING MARIEHAMN

Tomtelopp för Matbanken

Klä dig i något roligt och inled julafton med att springa eller gå ett lopp till förmån för Matbanken. Starten går från S:t Görans församlingshem i Mariehamn och loppets längd är 5 eller 10 km. Som startavgift tar du med några produkter som du skänker till Matbanken. Det kan till exempel vara konserver, torrvaror, hygienartiklar. Efter loppet bjuder vi på smörgås och kaffe i församlingshemmet.

–kl. 15 Julbön: Snappertuna kyrka. Yliportimo, Nygård, cellomusik.
–kl. 15 Julbön: Tenala kyrka, Westerholm, Lindroos, solosång.
–kl. 16.30 Julbön: Bromarvs kyrka, Westerholm, Lindroos, solosång.
Ti 25.12:
–kl. 06 Julotta: Ekenäs kyrka. Cleve, Nygård, körsång.
–kl. 06 Julotta: Tenala kyrka. Yliportimo, Hätönen.
–kl. 08 Julotta: Bromarvs kyrka. Yliportimo, Hätönen.
–kl. 08 Julotta: Snappertuna kyrka. Cleve, Nygård, körsång.
On 26.12:
–kl. 10 i Högmässa: Ekenäs kyrka. Yliportimo, Lindroos.
Sö 30.12:
–kl. 10 Högmässa: Ekenäs kyrka. Westerholm, Hätönen.
–kl. 17 De vackraste julsångerna: Bromarvs kyrka. Kören Stora fröjden, dir. Åsa Westerlund, A. Hätönen, orgel. Kollekt.
Ti 1.1:
–kl. 10 Högmässa: Tenala kyrka. Westerholm, Lindroos.
Sö 6.1:
–kl. 16 Församlingens julfest: Ekenäs förs.hem. Gudstjänst, program och servering. Ekenäs Lucia medv.
Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ
Fre 21.12:
– 18.00 Israeliska danser: Församlingshemmets nedre vän. Unnérus.
Sö 23.12:
– kl 15.00 Kaffebordsgudstjänst: Församlingshemmet. Hellsten, Gustafsson Burgmann.
Må 24.12:
– kl 13.00 Julbön på julafton: Ingå kyrka. Hellsten, Gustafsson Burgmann & Heikki Orama, sång.
– kl 16.00 Julbön på julafton: Degerby kyrka. Sjöblom, Anders Storbäck & Degerby Bortbländade kör.

– kl 16.00 Julbön på julafton: Ingå kyrka. Hellsten, Gustafsson Burgmann & Heikki Orama, sång.
Ti 25.12:
– kl 7.00 Juldagens julotta: Ingå kyrka. Hellsten, Gustafsson Burgmann & kyrkokören.
Ons 26.12:
– kl 10.00 Ortodox andakt på finska: Ingå kyrka. Andakten är öppen för alla, nattvarden endast för de ortodoxa.
– kl 13.00 Tvåspråkig gudstjänst med de vackraste julsångerna: Degerby kyrka. Sjöblom, Storbäck.
Fre 28.12:
– kl 13.00 Julsamkväm för äldre med kaffe: församlingshemmet. Musik, program, andakt, kaffe mm. Hellsten, Lindell m.fl.
Sö 30.12:
– kl 10.00 Gudstjänst: Ingå kyrka. Terese Norrvik, Gustafsson-Burgmann.
Fre 4.1:
– kl 18.00 Israelisk dans: Församlingshemmets nedre vän. Unnérus.
Sö 6.1:
– kl 10.00 Tvåspråkig högmässa, Trettondagen, församlingens årsdag: Ingå kyrka. Sjöblom, Hellsten, Gustafsson Burgmann m.fl. Kyrkokören och Gaudete-kören. Kyrkkaffe på församlingshemmet.
Må 7.1:
– kl 18.30 Bibelgrupp: Prästgården. Hellsten.
Ti 8.1:
– kl 11.30–13.00 Tisdagslunch: Församlingshemmet. 4 €/person. I fortsättningen varje tisdag t.o.m.28.5.2019. Sköld-Quvarnström.
Ons 9.1:
– kl 14.00 Församlingsträff: Prästgården. Lindell.
To 10.1:
– kl 8.30–10.00 Morgonmål: Prästgården. Pris 2 €/vuxna, barn under 7 år gratis. Arr. Inkoon martat.

Körtätt julprogram från Vasa i tv-rutan

Julottan som sänds i tv och radio på juldagsmorgonen, och De vackraste julsångerna som sänds på annandag jul, är båda inspelade i Trefaldighetskyrkan i Vasa. Medarbetarna och församlingsborna i Vasa svenska församling har en diger erfarenhet av tv-inspelningar. I årets uppsättningar medverkar sammanlagt åtta körer och en stråkorkester; bara i De vackraste julsångerna deltar över 120 korister. **Bengt Klemets** som regisserar tv-inspelningarna har besökt alla körövningar. – Det handlar om två stora produktioner, sällan gör man två timmar tv på två dagar. Därför blir förhandsplaneringen och övningarna så viktiga. När jag har besökt körerna har jag bandat dem för att min bildplane-

ring ska bli rätt. Vi försöker pussla ihop alla delarna vid genrepn så att allt blir det bästa möjliga vid bandningarna, säger Bengt Klemets. **Monica Heikius**, som arbetar som kantor i Vasa svenska församling, är dirigent för fyra av körerna och hon har haft händerna fulla i höst. – Körerna är väldigt olika till sin karaktär, och det är just det som är så berikande för en kördirigent. Sundom Skolkör är taggad att få uppträda i tv, Damkören QuinnTon är ambitiös medan kyrkokörskoristerna på många sätt är mest rutinerade när det gäller att medverka i tv eftersom de varit med så många gånger, säger Monica Heikius som exempel. Bengt Klemets påminner om att församlingens med-

SAMMANLAGT ÅTTA körer medverkar i tv-sändningarna från Trefaldighetskyrkan. FOTO: JOHANNA BACKHOLM

verkan är lika viktig. Församlingen sjunger med i de allra flesta sångerna. – Det är kyrkobesökarna som skapar en stor del av stämningen i kyrkan. Tomma bänkar är inget vi

vill visa i tv. Julottan sänds i Yle Fem och radio Vega 25.12 kl. 8.00. De vackraste julsångerna sänds i Yle Fem 26.12 kl. 11 och Radio Vega 26.12 kl. 13.03.

Tack till alla som deltagit i vårt arbete under året!
Med Er hjälp har vi kunnat förmedla hopp, tro och fred på olika håll i världen.
Vi önskar er alla en Fridfull Jul och ett Välsignat Nytt År!

AGRICOLA JULFEST

Nytt år, ny församling

På trettondagen, söndag 6.1 klockan 14, firar nya Agricola svenska församling tvåspråkig julfest i Pernå kyrka.

Medverkar gör **Robert Lemberg, Seppo Apajalahti, John Emanuelsson**, Lovisanejdens Lucia och Tiernapojat. Efter julfesten serveras julgröt i Sockenstugan.

– **kl 9.30–12.00 Familjecafé:** Församlingshemmets nedre vän. Nylund.
– **kl 18.00 Kyrkofullmäktige sammanträder:** Församlingshemmet.
Mera information: www.ingafor-samling.fi

■ **KARIS-POJO**
Gudstjänst sö 23.12: kl. 10 i S:ta Maria kyrka i Pojo.
Högmässa sö 23.12: kl. 12 i S:ta Katarina kyrka i Karis.
Julafton må 24.12: kl. 13 Julbön i Svartå kyrka.
kl. 13.30 Julbön med små och stora i S:ta Katarina kyrka i Karis.
kl. 15 Julbön i S:ta Maria kyrka i Pojo.
kl. 15.30 Julbön i S:ta Katarina kyrka i Karis.
Juldagen ti 25.12: kl. 6 Julotta i S:ta Maria kyrka i Pojo.
kl. 8: Julotta i S:ta Katarina kyrka i Karis.
Annandag jul on 26.12: Högmässa kl. 10 i S:ta Maria kyrka i Pojo.
Ingen gudstjänst i Karis.
Högmässa sö 30.12: kl. 12 i S:t Katarina kyrka i Karis.
Ingen högmässa i Pojo.
Nyårsdagen ti 1.1: Högmässa kl. 12 i S:ta Maria kyrka i Pojo.
Ingen högmässa i Karis.
Högmässa sö 6.1: kl. 10 i S:t Katarina kyrka i Karis.
kl. 12 i S:ta Maria kyrka i Pojo.
Mera info: www.karis-pojoforsamling.fi

ESBO STIFT

■ **LOJO**
Sö 24.12. kl 14: Familjejulbön i Lojo kyrka.
Sö 24.12. kl 15.30: Julbön i Virkby kyrka.
Må 25.12. kl 9.00: Julmorgonens gudstjänst i Lojo kyrka.
Sö 6.1.2018 kl 13.00: Trettondagens högmässa i Virkby kyrka. Kyrkkaffe och taxi.
Ti 8.1.2018 kl 13.30: Svenska kretsen i Virkby kyrka.
Beställning av taxi: till söndags gudstjänst skall beställas på fredag och till svenska kretsen på måndag. Telefonnummer till taxin är 040 500 96 35. Taxin kostar 5,00€ tur och retur.

■ **TUSBY**
Ti 25.12. kl 13 : Julotta i Tusby kyrka. Eliisa Winberg. Riina Haapaniemi med Kemetskog kyrko-sångare.

REGION 2

ÄBOLANDS PROSTERI

VÅSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:
Sö 23.12 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Grönqvist, Lehtonen. Sång av Rebecca Sretenovic.
Må 24.12 kl. 13.30: Familjens julbön i Pargas kyrka, Grönqvist, Lehtonen. Barn och ungdomar medverkar.
– **kl. 17:** Traditionell julbön i Pargas kyrka, Lidén, Lehtonen. Sång av Michelle Sarström.
Ti 25.12 kl. 6: Julotta i Pargas kyrka, Backström, Lehtonen.
– **kl. 20:** Aftonmusik i Pargas kyrka "Julens berättelse i ord och toner", Hanna Lehtonen & Raakel Sjöroos.
On 26.12 kl. 14: Julgudstjänst i Pargas Mälö bygdegård, Schmidt, Dahlström.
– **kl. 18:** Kvällsmässa med de vackraste julsångerna i Pargas kyrka, Backström, Lehtonen.

Sö 30.12 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Lidén, Taulio.
Ti 1.1 kl. 18: Kvällsmässa i Pargas kyrka, Lidén, Lehtonen.
Nagu kapellförsamling:
Må 24.12 kl. 15.30: Julbön i Nagu kyrka, Granström, Granström.
Ti 25.12 kl. 6.30: Finsk julotta i Nagu kyrka, Granström, Granström.
– **kl. 8:** Julotta i Nagu kyrka, Granström, Granström.
Ti 1.1 kl. 11: Nyårsdagens högmässa i Nagu kyrka, Granström, Ollila.
Sö 6.1 kl. 11: Trettondagens högmässa i Nagu kyrka, Granström, Ollila.
Korpo kapellförsamling:
Sö 23.12 kl. 15: Julgudstjänst i Norrskata kyrka, Killström, Granlund.
Må 24.12 kl. 14: Finsk julbön i Korpo kyrka, Killström, Granlund.
– **kl. 15:** Julbön i Korpo kyrka, Killström, Granlund.
Ti 25.12 kl. 6: Julotta i Korpo kyrka, Killström, Granlund.
On 26.12 kl. 18: De vackraste julsångerna i Korpo kyrka, Killström, Granlund.
Sö 6.1 kl. 16: Trettondagens gröttest i Korpo församlingshem.
Houtskär kapellförsamling:
Må 24.12 kl. 15: Julbön i Houtskär kyrka, Williams, Ollila.
Ti 25.12 kl. 7: Julotta i Houtskär kyrka, Williams, Ollila.
On 26.12 kl. 16: Julkonsert i Houtskär kyrka med Eva-Kristina Pietarinen & Marja Kalevi.
Ti 1.1 kl. 11: Nyårsmässa i Houtskär kyrka, Williams, Granlund.
Sö 6.1 kl. 18: Ljussmässa i Houtskär kyrka.
Iniö kapellförsamling:
Lö 22.12 kl. 13: Gudstjänst med nattvard i Iniö Aftonro, Meriluoto.
Sö 23.12 kl. 13: De vackraste julsångerna i Iniö församlingshem, Meriluoto.
Må 24.12 kl. 13: Julaftonens andakt i Iniö kyrka, Meriluoto.
Ti 25.12 kl. 7: Julotta i Iniö kyrka, Meriluoto.
Sö 6.1 kl. 13: Trettondagens högmässa i Iniö kyrka, Meriluoto.

ÄBO
Lö 22.12 kl 19: De Vackraste Julsångerna, Domkyrkan. Mullo, Lempa. Åbo Svenska Kyrkokör (dir. Marjo Danielsson) medverkar
Sö 23.12 kl 12: Högmässa, Domkyrkan. Johan Brandt t. Grevnäs (pred), Mullo (lit), Danielsson. Barnhörna. Kyrkkaffe. Gudstjänstgrupp sex medverkar
må 24.12:
– **kl 12:** Familjens julbön, Domkyrkan. Wikstedt, Lempa. Gosskören CCI (dir. Heikki Rainio) och Helena Slama (flöjt) medverkar
– **kl 14:** Musikandakt, Uppståndelsekapellet. Grahn, Danielsson, Lempa
– **kl 17.30:** Julbön, Domkyrkan. Grahn. Åbo Svenska Kyrkokör (dir. Marjo Danielsson) medverkar
ti 25.12:
– **kl 8.30:** Julotta, Kustö kyrka. Grahn, Söderlund
– **kl 8.30:** Julotta, Domkyrkan. Wikstedt, Lempa. Åbo Svenska Kyrkokör (dir. Marjo Danielsson) medverkar
– **kl 10.30:** Gudstjänst, Nädendals kyrka. Grahn, Lempa
– **kl 15–18:** Juldagsfest, Aurelia. Mera information och anmälningar; malena.bjorkgren@evl.fi
– **kl 23:** Julmusik, Domkyrkan. Mats Lillhannus och Christopher Sell som solister, ÅSFs sånggrupp, Marjo Danielsson och Tuuli Lempa medverkar
ons 26.12 kl 12: Högmässa, Domkyrkan. Wikstedt, Danielsson
sö 30.12: Högmässa, Domkyrkan. Grahn (pred), Wikstedt (lit), Lempa. Eva-Christina Pietarinen medverkar med sång
ti 1.1 kl 12: Predikogudstjänst, Domkyrkan. Bäck, Lempa
sö 6.1 kl 12: Högmässa, S:t Marie kyrka. Mullo (pred), Wikstedt (lit). Åbo Svenska Kyrkokör (dir. Marjo Danielsson) medverkar. Kyrkkaffe med De Vackraste Julsångerna i prästgården efter högmässan
ti 8.1 kl: Tyst meditation, Aurelia
ons 9.1:
– **kl 10–12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem
– **kl 13–15 Café Orchidé, Aurelia**
to 10.1 kl 9.30–12: Familjecafé, Aurelia

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND

Fred 21.12 kl 19: Julkonsert, medv. Heidi Hendersson, Linn Ekebom, Stephanie Jørgensen, Karin Johansson, Marie Johansson, Anna Häger, Johnny Häger, Fredrik Mattsson, Irene Häger. Ackomp. Anders Laine, Bel canto barnkör.
Sö 23.12 kl 13: Gudstjänst på Ham-margården
Julafton 24.12 kl 14: Julbön, Solosång

NYÅRSAFTON ESBO

Lasershow, musik och nyårsglög

Nyårsfirandet i Esbo börjar i Kyrkparken i Esbo centrum på nyårsafton klockan 17.30. I stället för traditionella fyrverkerier utlovas en laserljusföreställning. Evenemangsområdet är stämningsfullt upplyst på båda sidorna om Esbo å och Esbo domkyrka, byggd på 1400-talet, förses med

festbelysning. Ljusparken är öppen till klockan 19, kyrkan från klockan 17 till 19.15.

Karin Johansson
Julmorgon 25.12 kl 6.30: Julotta Markus Kallatsa
Annandag jul 26.12 kl 13: De vackraste julsångerna på Hammargården
Sö 30.12 kl 12: Gudstjänst
Sö 6.1 kl 12: Trettondagens högmässa med procession

JOMALA

Sö 23.12 kl. 11.00: Mässa inför julen med mycket musik S Ång, E-H Hansen, F Erlandsson, A Karlsson, St Olofskvartetten
Må 24.12 kl. 11.00: Barnens julbön S Ång, F Erlandsson, J Boholm-Saarinén, Barnkörerna Kvinten och Dominanten
Må 24.12 kl. 15.00: Julbön P Blumenthal, E-H Hansen, A Karlsson, Sara Alm, sång
Må 24.12 kl. 23.00: Julnattsmässa S Ång, E-H Hansen, J Boholm-Saarinén, St Olofskyrkokör
Ti 25.12 kl. 07.00: Julotta P Blumenthal, F Erlandsson, A Karlsson, Anna Rändelin, oboe
On 26.12 kl. 18.00: De vackraste julsångerna P Blumenthal, E-H Hansen, F Erlandsson, A Karlsson, J Boholm-Saarinén, St Olofskyrkokör, Ålands Dragspelklubb
Sö 30.12 kl. 11.00: Mässa inför det nya året P Blumenthal, E-H Hansen, A Karlsson
Sö 30.12 kl. 18.00: De vackraste julsångerna på Rönngården E-H Hansen
Sö 6.1 kl. 11.00: Trettondagsmässa S Ång, F Erlandsson, A Karlsson

MARIEHAMN

Lö 22.12 kl. 10.00: Katolskmässa i S:t Mårtens kyrka.
Lö 22.12 kl. 19.00: Konsert i S:t Görans kyrka, Flera Röster.
Sö 23.12 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka, Elin Olofsson – sång.
Må 24.12 kl. 09.00: Tomteloppet. Klä dig i något rött och inled julafton med att springa eller gå ett lopp till förmån för Matbanken. Starten går från S:t Görans församlingshem och loppets längd är 5 eller 10km. Startavgiften är att du tar med några produkter som du skänker till Matbanken t.ex. konserver, torrvaror, hygienartiklar. Efter loppet bjuder vi på smörgås och kaffe i församlingshemmet.
Må 24.12 kl. 11.00: Samling vid krubban för de minsta i S:t Görans kyrka.
Må 24.12 kl. 13.00: Julbön i Mariakapellet.
Må 24.12 kl. 13.00: Julbön i S:t Görans kyrka, S:t Mårtenskören.
Må 24.12 kl. 13.00: Julbön på Margaretagården, Stephanie Jørgensen – sång, Zaida Ponthin – violin.
Må 24.12 kl. 14.30: Julbön i S:t Görans kyrka, Mariehamns Ungdomsorkester.
Må 24.12 kl. 15.00: Julbön i S:t Mårtens kyrka, Himlaliv, Samuel Fagerholm – sång, Marcus Gustavsson – trumpet.
Må 24.12 kl. 16.00: Julbön i S:t Görans kyrka, Pamela Styrström – sång.
Må 24.12 kl. 23.00: Julnattsmässa i S:t Görans kyrka, Julkören, Anna Rändelin – oboe.
Ti 25.12 kl. 07.00: Julotta i S:t Görans kyrka, Therese Karlsson – sång, Zaida Ponthin – violin.
Ti 25.12 kl. 08.30: Julotta på finska i S:t Görans kyrka.
On 26.12 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka, Pilgrimskvartetten.
To 27.12 kl. 19.00: Julen sänger i S:t Görans kyrka, Himlaliv, Therese Karlsson – sång, Zaida Ponthin – violin, Anders Laine.
Lö 29.12 kl. 19.00: Vålgörenhetskonsert för SteelFMhjälpen, "Ensamma och ekonomiskt utsatta äldre på Åland"
Sö 30.12 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka.
Ti 01.01 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka.
Lö 05.01 kl. 18.00: Konsert i S:t Mårtens kyrka, Canitlena.
Sö 06.01 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka.
To 10.01 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans kyrka.
To 10.01 kl. 12.00: Sopplunch i församlingshemmet.
Kyrktaxi till gudstjänst: tfn 018–19500.

SUND-VÄRDÖ

Torstai 20.12 klo 18.00: Kauneim-mat joululaulut Sundin kirkossa. Outi Laukkanen, Kati Juntunen, John-Adam Sjölund. Glögiä ja piparkakkuja.
Söndag 23.12 kl. 13.00: Julbön för barn i Vårdö kyrka. Outi Laukkanen, Marina Saponova.
Julafton 24.12 kl. 13.00: Julbön i Sunds kyrka. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund, Johannes Döparen vokalensemble.
Kl. 15.00: Julbön i Vårdö kyrka. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund, julkören.
Kl. 23.00: Julnattsmässa i Sunds kyrka. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund.
Juldagen 25.12 kl. 08.00: Julotta i Vårdö kyrka. Maria Sjölund, Marie Lundell.
Annandag jul 26.12 kl. 13.00: Julandakt med nattvard på Tallgården. Sund. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund.
Kl. 15.00: Julandakt med nattvard på Strömsgården, Vårdö. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund.
Söndag 30.12 kl. 11.00: Högmässa i Sunds kyrka. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund.
Nyårsdagen 01.01 kl. 11.00: Högmässa i Vårdö kyrka. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund.
Trettondagen 06.01 kl. 11.00: Café-gudstjänst med grötserving i Vårdö församlingshem. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund.
<http://sund-var doforsamling.fi/>

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Sö 23.12 kl.11.00: Högmässa.
Julafton 24.12 kl 14.00: Julbön med sång av Free Spirits
Juldagen 25.12. kl. 8.00: Julotta med sång av Kyrkokören
Annandag jul 26.12. kl. 11: Gudstjänst i Molpe bykyrka
Annandag jul 26.12. kl. 18: De Vackraste julsångerna i kyrkan, Projektkören och Kyrkokören medverkar
Sö. 30.12. kl. 11: Gudstjänst
Nyårsdagen 1.1. kl. 18: Högmässa
Trettondagen 6.1. kl. 11: Gudstjänst i Taklax bönehus
Obs: pastorskansliet och diakonimot-tagningen håller julstängt 27.12. Vid brådskande ärenden ring 044-4101800

KRISTINESTAD

Kristinestadssvenskaforsamling.fi
Sö 23.12. kl. 12: Högmässa i Krs kyrka. Engström, Martikainen.
Må 24.12. kl. 13: Julbön i Krs kyrka. Engström, Nilsson, saxofon Kaj-Håkan Gullans.
Må 24.12. kl. 15: Julbön i Lfds kyrka. Norrback, Martikainen, kyrkokören.
Må 24.12. kl. 16: Julbön i Sby kyrka. Engström, Nilsson, solosång Fred Berg.
Ti 25.12. kl. 6: Julotta i Sby kyrka. Norrback, Nilsson.
Ti 25.12. kl. 7: Julotta i Lfds kyrka. Engström, Martikainen, Lfds dam-, mans- och kyrkokör.
Ti 25.12. kl. 8.30: Julotta i Krs kyrka. Norrback, Nilsson, Martikainen, kyrkokören.
On 26.12. kl. 10: Gudstjänst i Dagsmark bönehus. Engström, Martikainen.
On 26.12. kl. 18: The Greatest Christmas Carols i Krs församlingshem. Norrback m.fl.
FR 28.12. kl. 18: Församlingens julfest med de vackraste julsångerna i Korsbäck UF-lokal. Norrback, Martikainen, kyrkokören, församlingens orkester. Servering.
Sö 30.12. kl. 10: Högmässa i Lfds kyrksal. Engström, R. Bergqvist.
Sö 30.12. kl. 15: Högmässa i Sby kyrka. Engström, R. Bergqvist.
Må 31.12. kl. 22: Nyårsbön i Ulrika Eleonora kyrka. Norrback.
Ti 1.1.2019 kl. 10: Gudstjänst i Lfds kyrksal. Engström, Martikainen.
Sö 6.1. kl. 12: Högmässa i Krs kyrka. Norrback, Martikainen, Vanessa Garrido, violin. Kyrkkaffe.

Klockan 18 visas ljuskonstverket Ikaros och därefter startar laserljusshowen. Före och efter showen bjuder **Tero Pajunen** på skymningsmusik i kyrkan och i klockstapeln serveras nyårsglög.

Arrangör är Esbo stad i samarbete med Espoon tuomiokirkkoseurakunta och Esbo svenska församling.

6.1:
kl 18 Gudstjänst med De vackraste julsångerna: i Smedsby församl.gård. Nordqvist-Källström, Westerlund, Kyrkokören.
7.1:
kl 13 Missionssyfsöreningen startar terminen: i Smedsby församl.gård.
13.1
kl 11 Mässa med välsignelse av förtroendevalda: i Korsholms kyrka. Berg, Nordqvist-Källström, Westerlund. Serving i församl.hemmet. KyrkTAXI, ring och beställ i god tid till pastorskansliet.
kl 17 Musikskolas lärarkonsert: i Korsholms kyrka.
18.1:
kl 9.30 Vinterjippo för barnfamiljer: i Smedsby församl.gård. Mat, musikstund och möjlighet att bekanta sig med polisbil, ambulans och brandbil.
Föräldra-barn grupperna startar i januari:
11.1 Smedsby församl.gård, fredag.
16.1 Töiby (hembygdsförening), onsdag.
23.1 Karperö (Carpella Strandlid) onsdag.

KVEVLAX

Sö 23.12 kl 10: Högmässa, Kontunen, Vidjeskog.
Må 24.12 kl 15: Julbön, Kontunen, Andrén, Kyrkokören.
Ti 25.12 kl 8: Julotta, Lindblom, Andrén, sånggrupp.
Ons 26.12 kl 18: Högmässa, Lindblom, Yngve Lithén.
Sö 30.12 kl 18: Cafégudstjänst i Församlingshemmet. Tema "Ett Gott Nytt År i alla land", Rune Lindblom, hemmarvarande missionärer, Rodney Andrén, sånggrupp m.fl.
Ti 1.1.2019 kl 18: Ekumenisk lekmanagudstjänst. Bengt-Eric Rönn, Andrén.
Sö 6.1 kl 13: Mässa med de vackraste julsångerna i Köklot, Kontunen, Andrén.
Ons 9.1 kl 10: Föräldra-barngruppen i Stallet.
Ons 9.1 kl 13: Pensionärssamling. Koordinator Eeva Ehn från minneslotsen talar om Minnet. Yngve Svarvar.
To 10.1 kl 18: Knattemusik i Stallet.
God Jul och ett Välsignat Nytt År 2019 tillönskas förtroende och frivilliga medarbetare i församlingen: Tack för er insats under år 2018. Den är uppskattad och värdefull. Personalen vid Kvevlax församling.

MALAX

Lö 22.12 kl. 18: De vackraste Julsångerna i kyrkan. Solister Anna-Lena Back och Jonas Edman. Kyrktaxi.
Sö 23.12 kl. 13: 4 sö i advent. De vackraste Julsångsgudstjänst i Norrback bystuga. Kyrkkaffe. Tornberg, Lax.
Må 24.12 kl. 15: Julafton. Julbön i kyrkan. Solister Nora o Nadja Våglund, Robin o Nina Björklund. Tornberg, Lax.
Ti 25.12 kl. 8: Juldagen. Julotta i kyrkan. Tornberg, Loviisa Tuomisto.
On 26.12 kl. 18: Annandag jul. Gudstjänst i FH. Tornberg, Loviisa Tuomisto.
Sö 30.12 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Norrback, Loviisa Tuomisto.
Må 31.12 kl. 18: Nyårsbön i kyrkan. Norrback, Loviisa Tuomisto.
Ti 1.1 kl. 10: Nyårsdagen. Högmässa i kyrkan. Norrback, Loviisa Tuomisto.
Sö 6.1 kl. 10: Trettondagens. Högmässa i kyrkan. Kyrkokören. Välsignelse av församlingens nya diakon Anne Bjurback samt förtroendevalda. Kyrkkaffe. Kyrktaxi. Tornberg, Lax.
Må 7.1 kl. 9: Dagklubben, i FH. Grupp I kl 9–12 och grupp II kl 13–16.
Ti 8.1 kl. 10: Småbarnsträffen i FH.
Ti 8.1 kl. 13: Missionssyfsöreningen i KH.
Ti 8.1 kl. 18: Ekumenisk bön i KH.
On 9.1 kl. 12: Tro i vardagen i KH.
On 9.1 kl. 17.45: Kompisskolan i Yttermalax skola.
To 10.1 kl. 13: Missionssyfsöreningen i FH.
Alla hushåll tillönskas En Fridfull Julhelg och Ett Välsignerisrikt Nytt År!

PETALAX

Andakt: to 20.12 kl. 13 i Westerhemmet modul A, kl. 14 i Pensionärshemmets samlingshall.
Högmässa: sö 23.12 kl. 11. Björklund, Brunell. Susie Ribacka och Heddy Norrgård medverkar.
Julbön: må 24.12 kl. 15. Björklund, Brunell. Kyrkokören medverkar. Kyrktaxi.
Julotta: ti 25.12 kl. 6. Björklund, Brunell. Kyrktaxi.
Högmässa på Stefanidagen: on 26.12 kl. 11. Björklund, Brunell. Kontakten medverkar.
Gudstjänst: sö 30.12 kl. 11. Björklund, Brunell.
Gudstjänst på nyårsdagen: ti 1.1 kl. 11. Björklund, Brunell.
Högmässa på trettondagen: sö 6.1 kl. 11. Björklund, Brunell. Kyrktaxi.

REPLIT

Sö 23.12. kl. 10: Gudstjänst i FH. Brunell, Kronlund. Glögg, pepparkaka.
Må 24.12. kl. 13: Julbön i Replot. Brunell, Wargh, barnkören.
Må 24.12. kl. 14.30: Julbön i Björkö. Brunell, Wargh, Lisa Lähdesmäki, sång.
Ti 25.12. kl. 7: Julotta i Replot. Brunell, Wargh.
Ti 25.12. kl. 9: Julotta i Björkö. Brunell, Wargh.
Ons 26.12. kl. 13: Gudstjänst annandag jul i Södra Vallgrunds UF-lokal. Brunell, Wargh. Kyrkkaffe.
Sö 30.12. kl. 10: Gudstjänst i Replot. Brunell, Wargh.
Ti 1.1. kl. 18: Kvällsgudstjänst i FH. Brunell, Vidjeskog. Kyrkkaffe.
Lö 5.1. kl. 17 (obs tiden): Konsert i Björkö kyrka. Lisa Lähdesmäki, Lisa Näsman och Sara Björklund musicerar. Andakt, Brunell.
Sö 6.1.kl. 13: Gudstjänst i FH, kyrkkaffe, missionsjulfest, Elvira Håkans berättar om sin missionsresa, sångprogram, lotteri. Brunell, Wargh.
To-Fr 17-18.1: Pastorskansliet stängt.

SOLF

Fjärde advent 23.12. kl 11. Högmässa: Ann-Mari Audas-Willman, Heidi Lång **Julafoton 24.12. kl 12 Barnens julbön:** (ca 25 min) i kyrkan. Låt barnen få möta Jesus-barnet, Maria, Josef, herdarna, änglarna och de tre vise männen. Barnkören Solfångarna medverkar. **Julafoton 24.12. kl 15 Julbön i kyrkan:** Ann-Mari Audas-Willman, Karolin Wargh, Ylva Ekblad och Solf stråkorkester, dir. Karl-Erik Berg. **Juldagen 25.12 kl 8 Julotta i kyrkan:** Ann-Mari Audas-Willman, Karolin Wargh. Steve Johnsson, trumpet. **Annandag jul 26.12. kl 18. Gudstjänst i församlingshemmet:** Ann-Mari Audas-Willman, Karolin Wargh. Solosång Mikael Wargh. Vi sjunger tillsammans ur De vackraste julsångerna-häftet. Glögg och pepparkakor.
30.12. kl 11 Högmässa: Emilia Kontunen, Karolin Wargh.
Nyårsdagen 1.1. kl 18 Ordets gudstjänst: Emilia Kontunen, Karolin Wargh.
6.1. kl 11 Högmässa: Ann-Mari Audas-Willman, Karolin Wargh.

VASA

TREFALDIGHETSKYRKAN

Högmässa: sö kl 13 Forslund, Andersson. **International Christmas Prayer:** 23.12 at 6 pm. Hänninen, Vidjeskog. **Kring krubban:** julafton kl 13 Strömbäck, Heikius, julorkester. **Julbön:** julafton i Uppståndelsekapellet kl 15 Gunnar Säs, Vidjeskog. **Julbön:** julafton kl 16.30 Jern, Jimi Järvinen, Monica Heikius, solosång. **Julottan:** inspelad i Tref kyrkan 14.12 sänds i Yle Fem o Yle Vega kl 8. **Gudstjänst:** annandag jul kl 13 Strömbäck, Holmgård. **Högmässa:** sö 30.12 kl 13 Gunnar Säs, Heikius. **Ekumenisk nyårsbön:** nyårsafton 31.12 kl 18 Jern, Andersson. **Gudstjänst:** nyårsdagen kl 13 Jern, Heikius. **Högmässa:** trettondagen 6.1 kl 13 Forslund, Vidjeskog. **BRÄNDÖ KYRKA** **Julbön:** julafton kl 15 Jern, Andersson. **DRAGNÄSBÄCKS KYRKA** **Julbön:** julafton kl 17 Lundström, Andersson. **Årsfest med missionstema:** trettondagen 6.1 kl 17 Sandberg, Lundström, Andersson, Brändö kyrkokör. Servering.

SUNDOM KYRKA

Kring krubban: julafton kl 15 Lindblom, Monica Heikius, Aurora Heikius, violin, solosång. **Julotta:** juldagen kl 8 Forslund, Vidjeskog. **Högmässa:** trettondagen 6.1 kl 10 Lindblom, Heikius, Sundomkören.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE

Fre 21.12 kl. 14: Nattvard i Esselunden.
- Kl. 15: Nattvard i Essehemmet.
- Kl. 18: Övning för barnens julbön i kyrkan.
Lö 22.12 kl. 19: De vackraste julsångerna i kyrkan. Besök av Finlands Lucia. Församlingsskören, Gloriess. Glögg och pepparkakor efteråt. Kyrkvårdar Lappfors.
Sö 23.12 kl. 14: Sammankomst i Punsar bönehus.
- Kl. 19: Kvällsmässa i kyrkan, Björk, Ravall, sång av ungdomar och Johanna Eriksson. Textläsare Christel Gunell, ungdomar, kyrkvårdar Överesse.
- Kl. 20-24: Ungdomarnas uppesittarkväll i Fyren.
Må 24.12 kl. 12: Barnens julbön i kyrkan, tablå. Björk, Ravall, änglarnas m.fl. Kyrkvårdar Ytteresse övre.
- Kl. 14: Julbön i kyrkan, Björk, Ravall, Stefan Lönnqvist, kyrkvårdar Slätkulla-Fors-Gers.
Ti 25.12 kl. 8: Julotta i kyrkan, Granlund, Ravall, församlingsskören, textläsare Kristian Nyman, kyrkvårdar Ytteresse nedre.
On 26.12 kl. 12: Gudstjänst med de vackraste julsångerna i Bäckby skola, Granlund, Britta Ahlvik, sångprogram. Textläsare Riitta Sandbacka, kyrkvårdar Bäckby-Värnum-Humla.
- Kl. 14: Sammankomst i Punsar bönehus.
Sö 30.12 kl. 12: Gudstjänst med de vackraste julsångerna i Signegården, Granlund, Ravall, sång av Sara Ray, textläsare Mary Sjö, kyrkvårdar Lappfors.
- Kl. 14: Sammankomst i Punsar bönehus.
Ti 1.1.2019 kl. 18: Kvällsgudstjänst i kyrkan, Björk, Ray, textläsare Salo, kyrkvårdar Överesse.
- Kl. 14: Sammankomst i Punsar bönehus.
Sö 6.1.kl. 10: Högmässa i kyrkan, Granlund, Ray, textläsare Elisabet Smeds, kyrkvårdar Ytteresse övre.

JAKOBSTAD

FR 21.12 kl. 19.00: Julfest In da house i Församlingsskorens ungd.utr., Nylund-Wentus, Wikblad.
Sö 23.12 kl. 12.00: Högmässa i Jakobstads kyrka, Salo, Borgmästars, Gloriakören.
Sö 23.12 kl. 14.00: Jesusfilmen på farsi och arabiska visas i Församlingsskoret.
Må 24.12 kl. 9.00: Julbön på Mariahemmet, Turpeinen, Wester, valthorn Esa Fagerholm.
Må 24.12 kl. 14.00: Barnens julbön i Pedersöre kyrka, Turpeinen, Wester, Tallgren, Sångfåglarna, PNKB:s scouter.
Må 24.12 kl. 17.30: Julbön i Jakobstads kyrka, Åstrand, Borgmästars, sång Cecilia Aminne.
Må 24.12 kl. 18.30: Gemensam jul i Församlingsskoret. Program med julgröt, Åstrand, Håkan Streng, m.fl.
Må 24.12 kl. 23.00: Musik i julnatten i Pedersöre kyrka, orgel Markus Wargh, sång Theresa Wargh, Borgmästars, andakt Turpeinen.
Ti 25.12 kl. 8.00: Julotta i Pedersöre kyrka, Häggblom, Salo, Wester, Pandey, Jakobstads sv och Pedersöre försam-

lingars kyrkokörer. Gemensamt med Pedersöre församling.
ON 26.12 kl. 15.00: Sammankomst i Skutnäs bönehus, Olavi Forsbacka. Kafeservering.
ON 26.12 kl. 18.00: Gudstjänst med "De vackraste julsångerna" i Jakobstads kyrka, Salo, Borgmästars, Wester, Chorus Novus.
FR 28.12 kl. 19.00: In da house i Församlingsskorens ungd.utr., Wikblad.
Sö 30.12 kl. 12.00: Gudstjänst i Jakobstads kyrka, Turpeinen, Borgmästars, Wester.
Sö 30.12 kl. 17.00: Fokus i Församlingsskoret. Marianne och Jan-Erik Sandström berättar om missionsarbetet i Etiopien. Fokus ungdomsband.
Må 31.12 kl. 17.00: Tehuset stängt i Församlingsskorens ungd.utr.
Må 31.12 kl. 17.00: Tvåspråkig ekumenisk nyårsbön på Jakobstads borg.
Ti 1.1.kl. 12.00: Gudstjänst i Jakobstads kyrka, Jan-Erik Nyman, Borgmästars, Wester.
FR 4.1.kl. 19.00: In da house i Församlingsskorens ungd.utr., Wikblad.
Lö 5.1.kl. 14.00: Inledningssändning i Pedersöre kyrka, Salo. Arr.: Jakobstads Fridsförening r.f.
Lö 5.1.kl. 18.00: Sammankomst med nattvard i Pedersöre kyrka, Häggblom, Erikson. Arr.: Jakobstads Fridsförening r.f.
Sö 6.1.kl. 12.00: Gudstjänst i Jakobstads kyrka, Salo, Wester.
Sö 6.1.kl. 17.00: Fokus i Församlingsskoret.

KRONOBY

Finsk sånggudstjänst: Sö 23.12 kl 16.00 i kyrkan. Wallis, Ray.
Barnens julbön: Må 24.12 kl 12.00 i kyrkan. Sandback, Ellfolk-Lasen.
Julbön: Må 24.12 kl 14.00 i kyrkan. Wallis, Ellfolk-Lasen.
Musik i julnatten med Aglepta Ensemble: dir. Malin Storbjörk. Må 24.12 kl 23.00 i kyrkan.
Julotta: Ti 25.12 kl 08.00 i kyrkan. Wallis, Ellfolk-Lasen, Kyrkokören
Måssa i Söderby bönehus: On 26.12 kl 10.00 i Söderby Bönehus. Kavilo, Ellfolk-Lasen.
Gudstjänst: Sö 30.12 kl 10.00 i kyrkan. Kavilo, Ellfolk-Lasen.
Måssa: Ti 1.1 kl 18.00 i kyrkan. Wallis, Ellfolk-Lasen.
Gudstjänst: Sö 6.1 kl 10.00 i kyrkan. Kavilo, Ellfolk-Lasen.
Finska vänkretsen startar: Ti 8.1 kl 18.30 i lilla salen.

LARSMO

Sö 23.12 kl. 10 Gudstjänst: Sjöblom, Forsman. Kyrkkaffe. Kyrkvård: Litens, Holm.
Julafoton 24.12 kl. 13 Barnens julbön: Sjöblom, Wiklund, Axell, hjälpledare, barnkören.
- Kl. 15 Julbön: Sjöblom, Wiklund, sång Mats Löf. Kyrkvård: Byggmästar, Strömsholm.
Juldagen 25.12 kl. 8 Julotta: Lassila, Forsman, sång Marina Rintamäki. Kyrkvård: Slussnäs, Kåld, Brask.
Annandag jul 26.12 kl. 14 Nattvard: vid Sandlunden, Lassila, Wiklund.
- Kl. 18 Kvällshögmässa: predikan Ole Björkström, Lassila, Wiklund, sång Evelina Sundvik. Kyrkvård: Kackur, Samskar.
Sö 30.12 kl. 10 Gudstjänst: Sjöblom, Wiklund. Kyrkkaffe. Kyrkvård: Sandvik, Hannula.
Nyårsdagen 1.1.kl. 18 Kvällshögmässa: Sjöblom, Forsman. Kyrkvård: Fagnäs, Fagerudd.

Lö 5.1.kl. 19 Lördagssamling: i församlingshemmet. Tema: bön. Servering, barnpassning.
Trettondagen 6.1.kl. 10 Högmässa: Lassila, Forsman, sång Mathias Svenfelt. Kyrkkaffe. Kyrkvård: Gertruds.
Ti 8.1.kl. 18-20 Kristna handelskamarens (ICCC) kurskväll: i församlingshemmet. Undervisning, servering.
Alphakurs: under våren hålls en Alphakurs från 13.1-24.3 söndagar kl. 17.00-19.30 i församlingshemmet. Närmare info och anmälan senast 4.1.2019 till Viktor Asplund tel. 044 449 4268 eller till pastorskansliet tel. 040 868 6950. Möjlighet till barnpassning! Varmt välkomna!

NEDERVETIL

FR 21.12 kl. 13.00: Andakt med De Vackraste Julsångerna i pensionärshemmet. Kaffeservering.
Sö 23.12 kl. 10.00: Högmässa, Kavilo, Smedjebacka.
Må 24.12 kl. 14.00: Julbön med tablå i kyrkan.
Ti 25.12 kl. 8.00: Julotta, Kavilo, Smedjebacka, Kyrkokören och trumpet Kristoffer Ekfors.
ON 26.12 kl. 10.00: Finsk Gudstjänst med De Vackraste Julsångerna, Store, Salo-Back och Smedjebacka.
TO 30.12 kl. 13.00: Gudstjänst med De Vackraste Julsångerna i Hembygdsgården, Store, Jenny Pulkkinen.
Ti 01.01.kl. 18.00: Nyårsdagens kvällsmässa i kyrkan, Store, Smedjebacka.
TO 03.01.kl. 14.00: Andakt med nattvard i Sandbacka Vårdcenter, Store.
Sö 06.01.kl. 10.00: Gudstjänst i kyrkan, Store, Julia Hansson.
TO 10.01.kl. 14.15: Andakt i Terjärv Vårdcenter, Store.

NYKARLEBY

CENTRUM
Sö 23.12 kl 18 De vackraste julsångerna: kyrkan, Anderssen-Löf, Ringvall, No-vumkören
Må 24.12 kl 15 Familjens julbön: kyrkan, Anderssen-Löf, Ringvall, Ida Björkman sång
- Kl 17 Julbön: kyrkan, Edman, Hellman, Simon Häger sång
Ti 25.12 kl 9 Tvåspråkig julotta: kyrkan, Anderssen-Löf, Ringvall, kyrkokören.
Sö 30.12 kl 10 Gudstjänst: kyrkan, Anderssen-Löf, Lönnqvist.
Ti 1.1 kl 18 Kvällsmässa: kyrkan, Anderssen-Löf, Ringvall
Lö 5.1 kl 18 Trettondagsfest: fh, för alla åldrar, Alaric Mård, Rebecca Holmgård, saltbit, barnprogram. Efteråt öppet hus för ungdomar
Sö 6.1 kl 10 Gudstjänst: kyrkan, Edman, Ringvall, Kyrkokören.
- Kl 13 Trettondagsvandring: Start från fh, andakt, servering i fh, FMS.
Må 7.1 kl 9 Bön: fh, varje måndag
Ons 9.1 kl 18 Bibelsits: fh, Edman (OBS byte av veckodag)
TO 10.1 kl 13 Samtalsgrupp: fh, för män
MUNSALA
TO 20.12 Nattvardsgång: pens.hemmet
Må 24.12 kl 13 Familjejulbön: kyrka, Anderssen-Löf, Ringvall, Yrsa Näs sång
- Kl 23.30 Julnattsbön: kyrkan, Edman, Näs, kyrkokören
On 26.12 kl 12 Gudstjänst: Pensala bönehus: Edman, Ringvall.
Sö 30.12 kl 12 Högmässa: kyrkan, Sundstén, Lönnqvist, Nylund.
Må 31.12 kl 23.30 Nyårsnattsmässa: kyrkan, Sundstén, Näs
Sö 6.1 kl 12 Högmässa: kyrkan, Edman, Ringvall

To 10.1 kl 14 Församlingscafé: Monäs klubblokal
JEPPÖ
Må 24.12 kl 14 Julbön: kyrkan, för stora och små, Östman, Lönnqvist, sångprogram.
- Kl 22.30 Musikandakt: kyrkan, Klingenberg, Linda Andtbacka, Emma Sjöland m.fl.
Ti 25.12 kl 9 Tvåspråkig julotta: kyrkan, Östman, Lönnqvist, kyrkokören.
On 26.12 kl 13 Julfest: bönehuset, Alf o Mona Wallin, Östman, musikprogram.
Sö 30.12 kl 10 Högmässa: kyrkan, Östman, Näs.
Ti 1.1 kl 12 Gudstjänst: kyrkan, Östman, Lönnqvist.
Sö 6.1 kl 10 Högmässa: kyrkan, Anderssen-Löf, Näs.
Ti 8.1 kl 18 Bibelsits: fh, varannan tisdag (jämna veckor)

PEDERSÖRE

www.pedersoreforsamling.fi
Fr 21.12 Församlingsskansliet stängt!
Fr 21.12 kl 13: Julbön i Hedbo seniorboende, kvartettsång
Fr 21.12 kl 14: Julbön i Pedersheim, kvartettsång
Lö 22.12 kl 17.45: Stjärnans år i kyrkan, förrt samling utanför då stjärnan tänds, därefter Finlands lucia (Folkhälsan), julsånger och andakt inne i kyrkan, Kurt Cederberg, Häggblom, Östman
Sö 23.12 kl 10: Ingen gudstjänst i kyrkan
Sö 23.12 kl 15: Sammankomst i Flyn-ängens bönehus, Rune Östman, tolkning
Sö 23.12 kl 18: Sammankomst i Kyrkostrands församlingshem
Sö 23.12 kl 19: Julkonsert med kammarkören Bel Canto i kyrkan, försäljning av programblad
Sö 23.12 kl 19.30: Julbön i Forsby bykyrka, Forsbykören, Erikson, Östman
Må 24.12 kl 10: Julbön med de minsta i kyrkan, julberättelsen, Österbacka, Snellman, Pandey
Må 24.12 kl 12: Familjens julbön i kyrkan, julberättelsen, Änglarkör, Häggblom, Snellman, Östman, Pandey
Må 24.12 kl 14: Barnens julbön i kyrkan, J:stads sv. förs.
Må 24.12 kl 16: Julbön i kyrkan, St Olofskören, Erikson, Östman, sång Marguerithe Sandstedt-Granvik
On 26.12 kl 15: Sammankomst i Flyn-ängens bönehus, Fredrik Snellman
To 27.12 kl 12-19: Missionsstugan har långöppet
To 27.12 kl 17.30: Andakt i Pedersheim, Källby fridsförening
Sö 30.12: Ingen gudstjänst i kyrkan
Sö 30.12 kl 14: Sånggudstjänst i Kyrkhemmet i Bennäs, vi sjunger de vackraste julsångerna, servering, Österbacka, Pandey, Eklund
Sö 30.12 kl 15: Sammankomst i Flyn-ängens bönehus, Kristian Gåddnäs, tolkning
Må 31.12 kl 12-17: Missionsstugan öppet!
Må 31.12 kl 20: Nyårsbön med nattvard i kyrkan, Erikson, Pandey
Må 31.12 kl 21: Nyårsvaka i Kyrkostrands församlingshem, Ku-kretsen i Pedersöre

Ti 1.1 kl 18: Aftonbön inför framtiden, kyrkan, Spelmanslaget, Häggblom
Fr 4.1 kl 14: Andakt i Pedersheim, Österbacka, Pandey
5-6.1: Nyårsmöten i kyrkan, arr. Skutnäs bönehus
Lö 5.1 kl 18: Nattvardsgång i kyrkan
Sö 6.1 kl 10: Familjemässa med nattvard i kyrkan, Häggblom, Gloriakören, dir. Lisen Borgmästars, Pandey, Tre vise män och söndagsskolebarn medverkar
Må 7.1 kl 19.30: Bibel och bön i Forsby bykyrka

PURMO

Sö 23.12 kl. 19: Kvällsgudstjänst med de vackraste julsångerna i kyrkan, Portin, Johansson. Purmo Lucia medverkar.
Må 24.12 kl. 14: Julbön i kyrkan, Portin, Johansson. Sång Cecilia Lasén.
Ti 25.12 kl. 8: Julotta i kyrkan, Portin, Johansson.
On 26.12 kl. 19.30: Gudstjänst i Ävist bykyrka, Portin, Johansson.
Sö 30.12 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan, Portin, Granvik.
Ti 1.1.2019 kl. 18: Högmässa i kyrkan, Portin, Johansson, lovsångsteamet.
To 3.1.kl. 14: Andakt i Purmohemmet, Johansson.
Fr 4.1.kl. 19: Missionsdagarna i Ävist inleds, missionskväll i bykyrkan. Tomas Portin, Tomas Klemets, Rut Åbacka, strångband.
Lö 5.1.kl. 19: Missionskväll i bykyrkan. Jimmy Österbacka, Tomas Klemets, Andreas Aman, musikprogram med Juliana och Johan Sten.
- Kl. 21.30: Ungdomsjatkat i bykyrkan, Edny Fors m.fl.
Sö 6.1.kl. 12: Högmässa i bykyrkan, Joel Snickars, Portin, Johansson.
- Kl. 13.30: Kaffe och smörgås i bykyrkan.
- Kl. 14: Avslutningsmöte i bykyrkan, barnvänligt program. Charles Isaksson, Mona Wallin, Alf Wallin, Trygve Smedman, Emma Sjöland.
Ti 8.1.kl. 17: Drängstugans talko.
To 10.1.kl. 14: Andakt i Sisbacka pensionsbostäder, Portin, Johansson.

TERJÄRV

FR 21.12 kl 19: Ungdomarnas uppesittarkväll i förs.h
4. sönd i advent 23.12 kl 10: Gudstjänst i Kortjärvi, khden, Johan Sten.
Julafoton må 24.12:
- Kl 15: Julbön, khden; Johan Sten; Juliana Sten, sång.
- Kl 16: Julgemenskap i församlingshemmet. Risgrönsgröt och smörgås samt kaffe, dopp och gott sällskap.
Juldagen ti 25.12:
- Kl 7: Julotta, khden, Johan Sten, Kyrkokören, Stig Dahlvik, trumpet.
- Kl 9: Juloukkirkko, khden, Johan Sten.
Annandag jul on 26.12 kl 12: Gudstjänst i Småbonders, Ville Kavilo, Johan Sten.
Sö 30.12 kl 18: Gudstjänst hos Anna och Sture Nyman, Anders Store, Leni Granholm.
Nyårsafton må 31.12 kl 19.30: Kvällsmässa, khden, Stefan Lönnqvist.
Nyårsdagen 1.1.kl. 18.00: Gudstjänst i Småbonders, khden, kantorn, TärjäFolk.
FR 4.1 kl 19: Ungdomssamling i förs.h.
Trettondagen 6.1.kl. 10.00: Högmässa, khden, kantorn, kvartettsång.
Sö 13.1 kl 11: Familjegudstjänst i förs.h. khden, kantorn, diakonen. Ljuständning för barn som döpts under år 2018.
Alla tillönskas Fridfull julhelg och Väl-signat nytt år 2019!

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fre 21.12 Barbro Näse, Karis **Må 24.12** Hedvig Långbacka, Helsingfors **To 27.12** Karin Erlandsson, Mariehamn.
Fre 28.12 Karin Erlandsson, Mariehamn **Må 31.12** Björn Vikström, Borgå **Ons 2.1** Birgitta Sandäs, Vörå **To 3.1** Anette Nyman, Purmo.
Fre 4.1 Anders Hamberg, Jyväskylä **Må 7.1** Raimo Mattsson, Åbo **Ti 8.1** Hedvig Långbacka, Helsingfors **Ons 9.1** Birgitta Sandäs, Vörå **To 10.1** Anette Nyman, Purmo.

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 21.12 Anna Maria Böckerman, Helsingfors **Lö 22.12 kl. 18.03** Ett ord inför helgen **Sö 23.12** Herrens födelse är nära. Textläsare: Eva och Ingemar Johansson. **Ti 25.12** Ordet blev människa. Textläsare: Karin och Fredrik Erlandsson. **Ons 26.12** Kristi vittnen. Textläsare: Anette Nyman och Catharina Englund. **To 27.12** Minna Näsman och Gunborg Lindqvist samtalar om julmotiv i Esbo domkyrka (R).
Fre 28.12 Minna Näsman och Gunborg Lindqvist samtalar om julmotiv i Esbo domkyrka (R) **Lö 29.12 kl. 18.03** Ett ord inför helgen **Sö 30.12** Den heliga familjen. Textläsare: Anette Nyman och Catharina Englund **Må 31.12** Vårt liv är i Guds hand. Textläsare: Karl Sällström och Lotta Keskinen **Ti 1.1** Jesu namn. Textläsare: Anna Edgren och Mona Syrjälä **Ons 2.1** Ann-Sofi Storbäck, Ekenäs (R) **To 3.1** Leif Erikson, Vasa.
Fre 4.1 Björn Vikström, Borgå **Lö 5.1 kl. 18.03** Ett ord inför helgen **Sö 6.1** Jesus, världens ljus. Textläsare: Anette Nyman och Catharina Englund **Må 7.1** Henrik Nymalm, Borgå **Ti 8.1** Hilka Olkinuora **Ons 9.1** Peter Sjöblom, Vörå **To 10.1** Leif Erikson, Vasa.

Gudstjänster

Sö 23.12 kl. 13.03 Gudstjänst Betaniaförsamlingen i Sibbo. Predikant: Gabriel Grönroos. Mötesledare: Annika Holmberg. Pianist: Seppo J. Järvinen. Lovsångsgruppen och Betanias band, med solister Alf Bonn och Rasmus Forsman. Textläsare: Ylva Holmberg och Jöran Jarolf. Personlig berättelse: Minna Levälähti.

Julafoton 24.12 kl. 17.00 Julbön med Borgå svenska domkyrkoförsamling. Predikant: Björn Vikström. Liturg: Mats Lindgård. Organist: Reidar Tollander. Borgå kammarkör ledd av Eric-Olof Söderström. Textläsare och förebedjare: Anita Virtanen.

Juldagen 25.12 kl. 7.50 Inför julottan. Ulrika Wolf-Knuts berättar om traditionerna kring Tomaskorset. kl. 8.00 *Julotta* med Vasa svenska församling. Predikant: Hanna Jern. Liturg: Anders Lundström. Organist och pianist: Dan Andersson. Trefaldighetskyrkans kör, Brändö kyrkkör, Sundomkören och Medarbetarkören, led-da av Monica Heikius. Stråkorkester. Julottan sänds också i Yle Fem kl. 8.00.

FOTO: JOHANNA BACKHOLM

Annandag jul 26.12 kl. 13.03 De vackraste julsångerna med Vasa svenska församling. Damkören Quinn Ton, Wasa bygdekör, vokalensemblen Röster, Sundom skolkör och Vasa svenska församlings körer. Dirigent och solist Monica Heikius. Pianist: Dan Andersson. Organist: Jimi Järvinen. Andakt: Mikael Forslund. Pro-gammal sänds också i Yle Fem kl. 12.00.

FOTO: JOHANNA BACKHOLM

Sö 30.12 kl. 13.03 Gudstjänst med Närpes församling. Predikant: Ulf Sundqvist. Liturg: Tom Ingvesgård. Organist och körledare: Sam Lindén. Kantor och flöjtist: Gerd Lindén. Laudatekören. Textläsare: Knut von Alfthan.

Ti 1.1.kl. 13.03 Gudstjänst med Hangö svenska församling. Predikant: Anders Laxell. Liturg: Margareta Puiras. Organist, kantor och körledare: Roland Näse. South Point Gospel. Textläsare: Inga Ingberg och Klaus Hansen. Förebedjare: Gunnel M. Helander och Henrik Helander.

Trettondagen 6.1.kl. 13.03 Gudstjänst med Jakobstads metodistförsamling. Predikant: Sarah Tainen.

VEGA

DOMKAPITLET

Domkapitlet håller julstängt
21.12.2018–1.1.2019

Domkapitlet tar i bruk en ny hem-sida 18.12.2018. Adressen kommer att vara densamma:

www.borgastift.fi

Chefredaktör **May Wikström** har tilldelats pro ecclesia – medaljen.

Stiftssekreterare **Tomas Ray** har avlagt högre pastoralexamen.

Biskop Björn Vikström tilldelar kaplan **Monica Heikel-Nyberg** och kyrkoherdarna **Pentti Raunio** och **Anders Store** prostetiteln. Dessutom kommer **Karl af Hällström** att förlänas prostetiteln då hans förordnande som kontraktsprost utlöper 31.12.2018.

Domkapitlet har godkänt teologie magister **Helena Smeds** för ordination till prästämbetet och hon kommer att förordnas till församlingspastor i Jakobstads svenska församling.

Thomas Bodiroza Lindh, präst i Svenska kyrkan, berättigas att förvalta prästämbetet i Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland och sköta prästtjänst i Borgå stift.

Domkapitlet har förklarat följande personer behöriga för kaplanstjänsten i Närpes församling: kyrkoherde **Ann-Mari Audas-Willman**, kaplan **Marcus Jakobsson**, församlingspastor **Peter Blumenthal** och församlingspastor **Mika Helander**.

Kyrkoherden i Solfs församling **Ann-Mari Audas-Willman** avgår 28.2.2019 på egen begäran från kyrkoherdetjänsten.

Kaplanen i Borgå svenska domkyrkoförsamling **Fred Wilén** har beviljats tjänstledighet 1.1.2019–31.12.2021. Wilén har förordnats sköta kyrkoherdetjänsten i Matteus församling under samma tid.

Församlingspastorn i Korsholms svenska församling **Rune Lindblom** har beviljats fortsatt tjänstledighet 1.1–31.5.2019 och kommer att förordnas sköta kyrkoherdetjänsten i Kvevlax församling under samma tid.

Tf. församlingspastorn i Korsholms svenska församling **Ruth Vesterlund** förordnas att fortsättningsvis 1.1–31.5.2019 sköta församlingspastorstjänsten i samma församling.

Prosten **Anders Kronlund** förordnas att sköta en församlingspastorstjänst på deltid i Vasa svenska församling 1.1–31.3.2018.

Kaplanen i Esbo svenska församling **Kira Ertman** avgår 31.3.2019 på egen begäran från kaplanstjänsten och förordnas till tf. kyrkoherde 1.1–31.3.2019. Ertman tillträder 1.4.2019 som kyrkoherde i samma församling.

Församlingspastorn i Esbo svenska församling **Yvonne Terlinden** förordnas att fortsättningsvis sköta en församlingspastorstjänst i samma församling 1.1–31.12.2019.

Kaplanen i Västabölands svenska församling, **Sara Grönqvist** förordnas till Sakkunnig i självård vid Kyrkans central för det svenska arbetet 1.1–30.6.2018 och beviljas tjänstledighet för samma tid.

Församlingspastorn i Västabo-

lands svenska församling, **Pär Lidén** förordnas 1.1–30.6.2018 till tf. kaplan i samma församling.

Förordnandet för tf. kaplanen i Houtskärs kapellförsamling i Västabölands svenska församling, **Eva Williams** avbryts 6.1.2019.

Förordnandet för församlingspastorn i Kimitoöns församling, **Janette Lagerroos** avbryts 31.12.2018 och hon förordnas till tf. kaplan 1.1–31.12.2019 i Houtskärs kapellförsamling i Västabölands svenska församling.

Domkapitlet i Åbo ärkestift har förordnat pastor **Peter Eriksson** att fortsättningsvis sköta en församlingspastorstjänst i Åbo domkyrkoförsamling 1.1.2019–31.12.2020.

Församlingspastorn i Esse församling, **Jan-Gustav Björk** förordnas att fortsättningsvis sköta församlingspastorstjänsten i samma församling på heltid 1.1–31.12.2019. Förordnandet innebär även tjänstgöring i Jakobstads svenska församling.

Domkapitlet återtar förordnandet för **Mats Björklund** gällande ordförandeskapet i gemensamma kyrkorådet i Malax kyrkliga samfällighet för perioden 1.1.2019–31.12.2020 och förordnar **Tomi Tornberg** till ordförande i gemensamma kyrkorådet i Malax kyrkliga samfällighet för perioden 1.1.2019–31.12.2020.

Domkapitlet återtar förordnandet för **Hans Häggblom** gällande ordförandeskapet i gemensamma kyrkorådet i Pedersörenejdens kyrkliga samfällighet för perioden 2019–2020 och förordnar kyrkoherden i Jakobstads finska församling **Lotta Endtbacka** till ordförande i gemensamma kyrkorådet i Pedersörenejdens kyrkliga samfällighet för perioden 2019–2020.

Domkapitlet förordnar kyrkoherden i Kristinestads svenska församling **Daniel Norrback** till ordförande i gemensamma kyrkorådet i Kristinestads kyrkliga samfällighet 12–31.12.2018.

Domkapitlet beslutar att verkställa en utredning om en ändring av församlingsstrukturerna i Kronoby kyrkliga samfällighet och att utse prost **Clas Abrahamsson** till utredningsman.

Domkapitlet beviljar kantorena **Samuel Lindén** och **Mikael Helene-lund** titeln Director Musices.

STENHUGGERI
LEVANDER

- nya gravstenar
- graving
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

EN MINNESVÄRD VISAR
VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel. 09 387 6284

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Önskar hyra etta i Helsingfors. tfn: 0405145462/Magnus

Kvinnlig lärare, 57, önskar hyra förmånlig etta i huvudstadsregionen. tel. 044-5037962.

UTHYRES

Tvåa i östra H: fors intill metro ledig fr.1.1.2019. Hyra 870+vatten.tel: 050-5878030

Trevlig trea i renoverat hus H:fors Kvarnbäcken. 700 m till metron. Ledig 1.2.2019. 0295326409

VI KÖPER ALLA TYPER AV KABEL- OCH ÄDEL-METALLSKROT ÄVEN JÄRNSKROT AV ALLA KVALITETER

AS TRADING

Vid förfrågningar och offerter:
Tel. 050-343 2707
E-post: astradingdigital@gmail.com

ÅRSMÖTE

KALLELSE TILL ÅRSMÖTE

Finlands Svenska Kyrkosångsförbund r.f. håller årsmöte onsdag 9.1.2019 kl. 14 i svenska församlingshemmet i Borgå, Runebergsgatan 24.

Centralstyrelsen

FINLANDS STÖRSTA FÖNSTER- & DÖRRLAGER

BILLIGASTE!

LEVERANS GENAST!

NORDIC sale

Granvägen 1, 68555 Bosund
T. 721 0111, sale@nordicsale.fi

www.nordicsale.fi

KIRKKO ESPOOSSA
KYRKAN I ESBOUNDERSTÖD FÖR MUSIK
kan sökas hos Esbo kyrkliga samfällighet

Vi stöder musikaliska projekt som berikar och utvecklar den andliga musikverksamheten i Esbo. Principerna för beviljandet av understöd och uppgifter om de dokument som ska fogas till ansökan finns på adressen www.espoonseura-kunnat.fi.

I regel utdelas understöd på 1 000–4 000 €.

Ansökningstiden löper ut 31.1.2019, och understödet ska användas före 30.6.2020.

Förfrågningar om understödet besvaras av chefen för det gemensamma församlingsarbetet, Eero Jokela, tfn 8050 2590, eero.jokela@evl.fi.

En fridfull jul och ett välsignat nytt år!

KIRKKOPALVELUT

KREDU

SEURAKUNTA
OPIISTO

God jul och gott nytt år 2019

I stället för att skicka julkort har vi i år valt att betala en summa till Finska Missionssällskapets julinsamling.

Fontana Media

FÖRSAMLINGS-
FÖRBUNDET r.f.

KP
KYRKPRESSEN

Inremissionshemmet, Larsmo

2-4.1

Bön inför det nya året

18-20.1

Tyst retreat, J-E Sandström

1-3.2

Bibeldagar, Kenneth Witick

Mera info: tfn 044 7766 080
www.inremissionshemmet.org

INKAST MARIA SUNDBLOM-LINDBERG

Julskam

JAG SÄTTER mig på mössan, spänner fast säkerhetsbältet och juckar ut ur den trånga fickparkeringen på Fabriks-gatan. Sätter på radion vid Gräsviken men stänger av före Hagalund. Jag är nämligen allergisk mot julandakter som innehåller ordet stress. Krönikor och predikningar om samma ämne får mig att svettas och längta bort. Jag vet, jag har själv skrivit ett antal hurtiga och självrannsakande texter under åren men jag har utvecklat en överkänslighet mot pekpinnar. Nuförtiden måste jag andas i en papperspåse för att hela advent är fullt med självutnämnda små julpåvar som vill berätta för mig vad som är en riktig jul. Vi vet alla att Carl Larsson, Ingmar Bergman och Ernst har fått oss att stoppa korv, dansa kring granen och tälja fram våra egna adventsstakar men det finns också en andlig prestationsångest som jag inte längre klarar av. De introverta eremiterna hurrar lågmält för askes och klapplös frid medan deras motsatser flaxar omkring i färggranna kåpor mellan svulstiga körer och basarer. ”Jul är inte en familjehögtid” säger plötsligt en profet och då blir jag helt handfallen och vet inte riktigt vad jag ska göra med min stora längtan efter min flock. Jag har kanske inte världens bästa teologiska argument men det är härligt att äntligen få vara tillsammans. Samhörigheten är för mig andlig oavsett om den är framför Afrikas stjärna eller i en hård kyrkbänk men inte heller det är ok längre.

DET ÄR inte bara Hosianna som dånar från orgellä-taren när det nya kyrkoåret inleds. Dubbla budskap höjtas från övervåningen då bråttom är fel samtidigt som församlingslivet är en cirkus av konserter och kalas. Det är ett mission impossible för de församlingsanställda att leva som de lär och det tar. Senast jag jobbade som präst hade jag 32 julandakter i olika dagisar plus vanligt jobb i december så församlingens anställda sitter nog inte framför julkrubban och mediterar många minuter i advent. Deras julnatt är allt annat än stilla.

SÅ KAN vi inte bara skippa snacket om att julstress är att misslyckas och istället tänka tvärtom? Att ju mer man tänker på andra och fixar glögg, gåvor och granar, desto mer bråttom får man men det är fint. Det är generöst att fixa konserter och julgröt till oss som längtar. Det är kanske inte heller hysterisk konsumism att baka peppisar och hänga upp lite blink på balkongen? Dessutom var knappast den första julen heller särskilt kontemplativ utan snarare tvärtom. Kan personligen inte tänka mig något mera stressande än att tvingas resa iväg som högravid och sen föda sin efterlängttade unge i ett stall. Redan då avstod Maria från sin egen bekvämlighet för att ge oss en dyrbar gåva. Men det var knappast utan angst, skrik och papperspåse.

Maria Sundblom Lindberg är psykoterapeut, präst och publicist.

Himlafestens tid – brev till fader Ambrosius

– I historiens ljus kan jag förstå reformationen. Men jag har svårt att fatta att vi på 500 år inte vänt oss om för att plocka upp diamanterna som vi lämnat efter oss på vägen. I alla tider är det kyrkans uppdrag att slå vakt om fullheten i den kyrka Jesus grundade. Maj-Britt Palmgren skriver brev till metropoliten Ambrosius och får feedback från forntidens kyrka.

Boklund: info(a)boklund.fi, Gros bokhandel, tel. 063172094
Pris 20€

KURS I FÖRBÖN

Nilsasgården i Sibbo 25-27.1.2019

Mer info: www.helhetgenomkristus.fi
Anmälan senast den 16.1.2019 via hemsidan eller tel. 044 2525269
Arrangör: Helhet genom Kristus och SFV Bildning

TJÄNST VAL

Ännu om kyrkoherdevikariatet i Matteus

Eftersom biskopens insändare (Kp 29.11) om kyrkoherdevikariatet i Matteus församling inte har haft den klarläggande effekt som varit önskvärd, vill jag ännu från församlingsrådets sida framhålla några väsentliga punkter.

1. Det finns endast ett lagrum som kan tillämpas vid tillsättandet av en kyrkoherdevikarie (förövrigt samma lagrum som behandlar förordnandet av en församlingspastor till en församling) och det är kyrkolagens 6 kapitel och den 11 paragrafen (KL6:11), där det framgår att församlingen skall avge utlåtande a) gällande de särskilda behoven i tjänsten, och b) gällande dem som har anmält intresse för tjänsten. I samma paragraf stadgas att domkapitlet utan att tjänsten förklaras ledig skall förordna en för tjänsten lämplig präst i stiftet att sköta tjänsten. Detta är det enda behörighetskrav som nämns.
2. När en församling förordnar val av kyrkoherde är

”Däremot kan ingen hävda att domkapitlet skulle ha haft en skyldighet att korrigera församlingsrådets bedömning på grund av att församlingsrådet inte hade tillräcklig information, kunskap eller förmåga att hantera ärendet.”

det domkapitlets skyldighet att granska de sökandes behörighet och uppföra tre av dem i ett valförslag i den ordning som de anses ha skicklighet och förmåga för tjänsten och med beaktande av de särskilda behoven i tjänsten. Församlingen förrättar sedan valet. Vad beträffar andra tjänsteinnehavare än präster är det församlingsrådets skyldighet att granska de sökandes behörighet och placera de sökande i ordning baserat på skicklighet och förmåga. Med skicklighet och förmåga avses utbildning och erfarenhet. Lämplighet ger utrymme för att beakta också andra aspekter.

3. Inget val av kyrkoherde har ägt rum i eller av Matteus

församling. I stället har domkapitlet förordnat en för tjänsten lämplig präst i stiftet att sköta tjänsten. Ett beslut som alltså måste bygga på KL 6:11

4. Behöriga för vikariatet var alla präster i stiftet, vilka skulle bedömas på basen av lämplighet.
5. På grund av de krävande omständigheterna i Matteus församling har personalen haft en representant i rekryteringsgruppen. Representanten har meddelat att de anställda är eniga i sitt stöd för det förslag som fördes till församlingsrådet.
6. Församlingsrådets uppfattning om vilken präst som är lämpligast för att sköta tjänsten har meddelats

domkapitlet. Församlingsrådets bedömning har gjorts på basen av a) kännedom om de särskilda omständigheter som betecknar församlingslivet i Helsingfors, b) erfarenhet av ledarskap och, c) i praktiken beprövad samarbets- och ledarskapsförmåga.

7. Församlingsrådets sätt att hantera vikariatsfrågan bygger till alla delar på gällande förvaltningsförfarande och lag.
8. Domkapitlet må ha sina särskilda skäl att inte följa församlingsrådets bedömning (vilket är mycket ovanligt i vår kyrka). Däremot kan ingen hävda att domkapitlet skulle ha haft en skyldighet att korrigera församlingsrådets bedömning på grund av att församlingsrådet inte hade tillräcklig information, kunskap eller förmåga att hantera ärendet.

HEDVIG STENMAN

vice ordförande för Matteus församlingsråd

ASYLPOLITIK ÄNDRING

Har Migrationsverket missuppfattat sin uppgift?

Häromdagen fick jag ett sms från en ung man, som tidigare bett mig om hjälp att hitta ett arbete åt honom. Han är en av de många asylsökande som anlände 2015.

Nu skrev han: ”Jag tänker byta min religion och jag behöver din hjälp om det är OK”. Uttrycket ”byta religion” sådde en del tankar hos mig.

I dagarna är det 70 år sedan FN:s ”Allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna” formulerades. I artikel 18 läser vi: ”Var och en har rätt till tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet. Denna rätt innefattar frihet att byta religion och trosuppfattning och att, ensam eller i gemenskap med andra, offentligen eller enskilt, utöva sin religion eller trosuppfattning genom undervisning, andaktsutövning, gudstjänst och religiösa sedvänjor.”

Många hänvisar till de mänskliga rättigheterna utan att veta vad de innehåller. Därför citerar jag artikel 18. Alltså: vem som helst, oavsett var han eller hon är född har rätt att byta religion! Detta borde åtminstone gälla i våra nordiska länder!

Hur man accepteras och tas emot inom en viss religion beslutas av den trosåskådningen själv och har inte med statliga myndigheter att göra.

Nu undrar jag om inte Migrationsverket har missuppfattat sin uppgift? Man prövar om s.k. konvertiter är genuina i den tro de bekänner. För att till exempel bli muslim utprepar du bara islams trosbekännelse och genast blir du en del av den muslimska gemenskapen. Då kan man kanske förstå att människor med den bakgrunden tror att

de hur lätt som helst kan byta religion och bli t.ex. kristna. Detta oaktat att en muslim egentligen inte utan risk för liv och lem kan avfalla från islam. Men nu har handläggarna på Migrationsverket fått i uppgift att bedöma om en medmänniska är genuin i sin tro. Denna bedömning kan få förödande följder. Det gällde t.ex. en ung man som aktivt och länge deltagit i en församlings verksamhet i Sverige. Han begick nyligen självmord, därför att han inte orkade med de upprepade negativa besluten som ifrågasatte huruvida han var verkligt troende eller inte.

Redan i våras frågade jag i en insändare och i en demonstration utanför riksdagshuset i Helsingfors: ”Hur kan en sekulariserad handläggare via en muslimsk tolk avgöra om någon är kristen eller ej?”

Nu hävdar jag att det inte är Migrationsverkets uppgift att bedöma om någons tro är genuin. Deklarationen om de mänskliga rättigheterna ger, den som vill, rätt att byta religion. Migrationsverkets uppgift är, enligt min mening, att bedöma om en asylsökande riskerar livet om han eller hon deporteras till det land där hans/hennes föräldrar föddes. Bara att ha vistats i Europa kan vara riskabelt nog, eftersom man oavsett sin tro då kan stämplas som kristen. Se artikel 14.1: ”Var och en har rätt att i andra länder söka och åtnjuta asyl från förföljelse.”

Präster, pastorer och engagerade församlingsmedlemmar har skrivit otaliga brev till Migrationsverket och intygat att olika asylsökande har en genuin kristen tro. Att bedöma om någon är Jesus efter-

följare eller inte, är kyrkornas uppgift, inte Migrationsverkets. Kristna ledare i vårt land är mer lämpliga att avgöra om någons tro är äkta. Jag betvivlar att flertalet av Migrationsverkets handläggare och beslutsfattare har den kompetensen. Och det är inte heller deras uppgift! Jag väddar till politiker, domare och advokater att juridiskt bedöma denna tolk-

ning av artikel 18: ”Var och en har rätt att byta religion”. Det behövs en förändring av Finlands asylpolitik och av Migrationsverkets tolkning av gällande lagar! Eller tänker man också i fortsättningen bryta mot de mänskliga rättigheterna?

JAN TUNÉR

Raseborg

I Vasa kyrkliga samfällighet kan du arbeta för kyrkans bästa med mångsidiga, utmanande och intressanta uppgifter. Vi rekryterar en

FASTIGHETSCHEF

Fastighetschefen bär helhetsansvaret för samfällighetens fastighetsväsende.

Vi förväntar oss att du:

- har för tjänsten lämplig högskoleutbildning eller yrkes-högskoleutbildning
- har praktisk erfarenhet av arbetsområdet, byggnadsteknik och/eller planläggnings- och markanvändningskunskaper
- har dokumenterade förmans- och ledaregenskaper
- har utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i det ena inhemska språket, samt nöjaktiga muntliga och skriftliga kunskaper i det andra inhemska språket (språkintyg)
- är konfirmerad medlem i den evangelisk-lutherska kyrkan

Vi erbjuder dig:

- en ansvarsfull uppgift i en öppen och social arbetsgemenskap
- en möjlighet att utveckla och skapa nya riktlinjer inom fastighetsväsendet
- bra personalförmåner med omfattande arbetshälsövernad, egen lunchrestaurang samt motions- och kultursedlar
- arbetsledare och en teknisk fastighetsskötare som stöd i arbetet

Avlöning enligt kravgrupp 603 i KyrkTak. Utöver detta betalas en årsbunden personlig lönedel som baserar sig på den sökandes arbetserfarenhet och är högst 15 % av grundlönen.

Tjänsteförhållandet inleds 1.4.2019 eller enligt överenskom-melse. I tjänsteförhållande ingår en sex (6) månaders provotid och den som väljs till tjänsten bör före fastställande av valet uppvisa ett godtagbart läkarintyg.

Ansökan inlämnas senast 21.1.2019 kl. 16 via rekryterings-programmet KirkkoHR. Länk till blanketten finns på sidan: **www.vasaevl.fi/information-kansli/rekrytering**

Tilläggsuppgifter fås av ekonomidirektör Juha Silander, 044 480 8400 eller fastighetschef Mikko Päälläsaho, 044 480 8420.

KYRKAN I VASA

CARLA IHATSU jobbar som vaktmästare i Finlands antagligen mest fotograferade byggnad, Helsingfors domkyrka. På domkyrkotorget breder den glittrande julmarknaden ut sig.

Julkyrkan är till för alla

JULKYRKA. Tidigt på julaftons morgon står hon i en tyst domkyrka och stryker altardukar. "Det är bästa stunden på dagen", säger vaktmästare Carla Ihatsu.

TEXT: **ULRIKA HANSSON** FOTO: **MALIN AHO**

Änglar, röda och vita blommor med enris och levande ljus. Domkyrkan i Helsingfors är vacker när den öppnar sina dörrar för gudstjänstbesökarna på julaften.

– Men jag tycker att julgranen och barnen ger den bästa julstämningen. Allt behöver inte vara så korrekt, inte ens vid julen, säger **Carla Ihatsu** som arbetar som vaktmästare i Helsingfors domkyrka.

I sammanlagt femton år har hon jobbat som vaktmästare. Till hennes specialansvar i domkyrkan hör blommor, värdeföremål och kyrkotextilier. Och julkyrkan kan hon på sina fem fingrar eftersom hon jobbat varje julhelg sedan många år tillbaka.

– Jag har valt det själv. När ska man som vaktmästare arbeta om inte under de stora högtiderna?

Hon har tre barn, som börjar vara stora vid det här laget, och det har inte varit alldeles lätt alla gånger att kombinera familjelivet med jobbet.

– Min yngsta son sa i förskolan: Mamma firar inte jul med oss, säger hon och ler lite.

– Men det gjorde jag ju, men först efter klockan 15 på julaften.

Den 24 december kommer Carla Ihatsu klockan sju till domkyrkan.

– Det är bästa stunden på dagen. Det är två timmar tills dörrarna öppnas, och det är alldeles stilla och alldeles lugnt. Jag är ensam och stryker altardukarna och lägger dem på altaret.

Sedan ska psalmböcker och gudstjänstblad plockas fram, och psalmsnummer ska hängas upp på väggen.

– Och så ställer jag julblommor på altaret. Jag har beställt vita och röda tulpaner med enbärsris.

Det hör till ovanligheterna att en vaktmästare själv gör blomarrangemang, men eftersom det är Carla Ihatsus specialkunnande får hon det ofta i uppdrag.

Alla välkomnas

Vissa tycker att det känns skevt att många går i kyrkan bara under jul.

– Det är bra att man kommer ens en gång om året. Varje person som kommer in i kyrkan är lika viktig för mig.

Ingen får en stämpel vid dörren som visar hur ofta man har kommit, säger Carla Ihatsu med eftertryck.

Kyrkan ska vara öppen för alla och ta emot oss som vi är, vara en medelpunkt när livet tar glada eller mindre glada vändningar, anser hon. Därför är kyrkan också viktig under en högtid som jul.

– Man lugnar ner sig i kyrkan, kan ske med sina närmaste. Man har kommit in till kärnan; det är Jesu Kristi födelsefest vi firar. Vi är inför något stort som vi kanske inte själva förstår hur viktigt det är.

– Kyrkan kan aldrig vara finare än på jul. Jag menar inte utseendemässigt. Det handlar om krubban och att Jesusbarnet är fött. Då är det fest!

Koivistos begravning

Carla Ihatsu fick det ärofyllda uppdraget att arrangera altarblossorna till president **Mauno Koivistos** begravning. Det var hennes första uppdrag till en statlig förrättning.

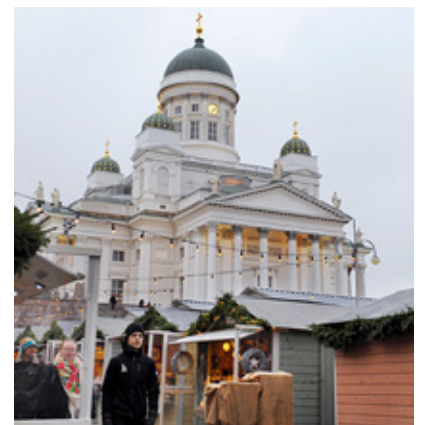
– Jag tänkte: Vad i all världen har jag gått och lovat? Jag ställde i ordning blommorna kvällen före. På natten drömde jag att hela arrangemanget föll ner från altaret.

Det var som tur ingen sanndröm och uppsättningen med bland annat hortensia, iris och scilla stod snällt kvar.

– Det som mest blivit kvar i mitt minne är när de började bära ut kistan. Det kändes som att det var slutet på en era. Det kommer kanske inte att vara likadant framöver, tiderna förändras och presidentperioderna är kortare.

Det händer något varje dag i domkyrkan.

– Alla dagar är lika viktiga, om det så är statsmän eller människor från gatan som kommer in.

SYMBOLSPRÅKET HAR betydelse under julen, anser Carla Ihatsu, bland annat i form av levande ljus och julblommor. FOTO: CARLA IHATSU OCH MALIN AHO

Söndagskolan hade sin julfest. Barnen skulle tända var sitt ljus och läsa upp ett bibelord de lärt sig utantill. Den äldre av två bröder läste sitt ljus, knäppte händerna och läste: – Jesus sade: Jag är världens ljus. Så var det lillebrors tur. För enkelhetens skull hade han lärt sig samma bibelord som storebror, och nu tyckte han att det var onödigt att läsa samma ord en gång till. Så efter att ha tänt sitt ljus knäppte han händerna och sa: – Det är jag också!